

„Erkölcsi határvédelem”

A hit válaszait sürgető hatalmas fordulatok előtt áll a világ, mondja dr. Békefy Lajos református lelkész, közíró, lapszerkesztő. (6. oldal)

A „legJobb” lelkipásztor

Amikor 2010 novemberében megérkezett Ombodra Jobb Domokos tiszteletes, sok emberben kérdések merültek fel. (10. oldal)

Előmbe jön Istenem

Számtalanszor megkérdezték tőlem, hogy vagyok. Mindig úgy válaszoltam: sokkal jobban, mint ahogy megérdemlem. (15. oldal)

HARANGSZÓ

A KIRÁLYHÁGÓMELLÉKI REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET GYÜLEKEZETI LAPJA • 2021. MÁRCIUS • 32. évf. 5-6. szám • Ára 3 lej

Amikor körbeér a szeretet

Vannak olyan fogalmak, melyek adott esetben nem sokat jelentenek számunkra. Ismerjük a jelentésüket, talán még emlékeink is vannak az adott fogalommal kapcsolatban, de valamiért egyszerűen nem tudjuk igazán átérezni azt. Máskor pedig a legelcsépelt szó is mély érzelmeket vált ki belőlünk, valami megmagyarázhatatlan érzelmáradat és cselekvési vágy ragad magával. Igazabb lehet ez a hangulatemberekre, de nem csak rájuk.

Tapasztalataim szerint ilyen fogalom a szeretet is. Előfordul, hogy nagyon unalmasnak, átlagosnak, sőt zavarónak érezzük, hogy a szeretetről beszéljünk. Vagy ha beszélni kezdünk róla, akkor az árnyoldalait, a hiányát, a feleslegességét emeljük ki. Egyre dühösebbek leszünk: megint ilyesmivel kell mulatni a drága időt, kinek van türelme az

ilyesmire? S közben a békétlenség lesz úrrá rajtunk. Azt hiszem, azért, mert hiányzik a szeretet, az idő, a türelem, hogy „ilyesmivel” is foglalkozni tudjak. Hogy el tudjam mondani, meg tudjam mutatni, hogy szeretek, és szükségem van arra, hogy engem is szeressenek. Mi más igazi értelme is lehetne létezésünknek, mint a szeretet!? Ami mások javát szolgáló cselekedet.

Ha magamnak akarok kedvezni, előbb-utóbb szenvedni fogok, de ha mások örömét munkálom, boldog leszek. És milyen öröm, ha körbeér a szeretet. Ha az önzetlen segítség, áldozat és elfogadó ölelés, amit adtam, hozzám is visszatér. Másokat szeretve lehetek én is igazán szeretett.

Szeresd az Urat!

Függetlenül attól, hogy valaki hívó vagy hitetlen, szellemi vagy fizikai munkával keresi a kenyerét, introvertált vagy extrovertált személyiség, mindenkinek van tapasztalata és véleménye az igazi szeretetről. Pontosan ezért, az általános elgondolás szerint a szeretetről nagyon könnyű szólni, mert mindenki ért hozzá.

Én is így gondoltam mindaddig, amíg hozzá nem kezdtem írni róla. Nem az a legzavaróbb, hogy nem tudok olyan újdonsággal szolgálni a szeretetről, amit már mások több ezerszer ne jegyeztek volna le. Még csak nem is attól tartok, hogy elcsépelte igazságokat fogalmazok meg. A legfélelmetesebb az, hogy minél jobban elmélyülünk a tiszta szeretet ismeretében, annál jobban növekszik bennünk a szégyenérzet, mert rájövünk, hogy bármit is szólnunk róla, valójában hiteltelenül tesszük.

Isten annyira szerette a világot, hogy a Fiát adta érte (Jn 3,16), sőt megelőzött minket a szeretetével (1Jn 4,19). A bűneset után csak egy szavába került volna eltörölni az emberi életet a föld színéről. Kezdhette volna újból az egészet, mint a művész, aki a szemébe dobja rosszul sikerült alkotását.

A mi Atyánk viszont az emberi élet elpusztítása helyett a helyrehozatalt választotta, s ennek során a szeretetével magához édesget, hogy az elveszített békességet visszanyerhessük.

Ehhez képest a mi szeretetünk nagyon eltöprel, mert nem tudunk olyan áldozatot hozni, amelyben a bal kéz ne tudná, hogy mit cselekszik a jobb.

(Folytatás a 2. oldalon)

Szeresd az Urat!

(Folytatás az 1. oldalról)

Még a kifejezéssel is könnyelműen bánunk, mert ugyanazzal a szóval fogalmazzuk meg, hogy szeretjük a zsíros kenyeret, mint ha arról vallunk, hogy szeretjük Istent. Pedig az étel csak ízlik, a ruha csak tetszik, egy könyv lebilincselő, egy film érdekes, mégis mindig egyikre azt mondjuk, hogy szeretjük.

A szeretetkapcsolataink is nehézkesek, mert ha elfogy a türelmünk, vagy nézeteltérések adódnak közöttünk, akkor a szeretetünk is halványabban fényeskedik.

Még jó, hogy a mi Atyánk ismeri a tökéletlenségünket, és azt a kevés szeretetet is meggyarapítja, ami tőlünk telik.

Erre az elfogadó szeretetre emlékezett az a történet, amelyben a feltámadás után Jézus megjelent a halászó tanítványoknak. Az Úr megkérdezte Pétert: „Simon, Jóna fia, szeretsz-e engem?” (Jn 21,16), Péter pedig a harmadszori kérdés után megsomorodva válaszolt: „Uram, te mindent tudsz, te tudod, hogy én szeretlek téged”. (Jn 21,17)

Jézus az első két alkalommal az agapé szóval kérdezett, ami a tiszta, önzetlen, tökéletes szeretetet jelenti. Péter viszont mindhárom kérdésre a filia szóval válaszolt, amely a testvéri, felebaráti szeretet görög megfelelője.

Jézus elfogadó szeretetét az mutatja ebben a történetben, hogy a harmadik kérdés megfogalmazásakor már a filia kifejezést használta. Nem gyötörte a tanítványát a tökéletes szeretet követelményével, hanem elfogadta tőle azt a törekeny, sokszor erőltetett szeretetet, amire az ember önmagától képes.

Ez is a kegyelemnek egy biztos velejárója. Amíg e kegyelemben élünk, addig nem kell attól tartanunk, hogy a mennyben elégtelenre minősítik a szeretetünket.

Íránta való szeretetünk kifejezésével kapcsolatban Isten nem arra kíváncsi, hogy milyen katonásan teszünk eleget az előírásoknak, hanem arra, hogy milyen szívvel cselekszünk.

Jézus azért jött, „hogy ő szolgáljon, és váltságul adja életét sokakért”. (Mk 10,45)

Az ő szolgálata nem a szabályokhoz igazodott, hanem a megújító szeretethez. Így szerzett szabadulást a rajtakapott parázna nőnek. Így tudott megszabadulni a gazdagság terhétől Zákheus. Így könyörült Jézus a megbocsátásra váró bűnösökön. Ő nemcsak tanított, de példát is mutatott az őszinte szeretetszolgálatról.

Az ő megváltói munkája minket is felvértez arra, hogy a nyomdokain járjunk, és a szeretetszolgálatunk méltó hála legyen a mi Atyánknak.

Csak így érdemes az Isten iránti szeretetünket kifejezni, őszintén, hittel, tiszta szívvel és a Szentlélek vezetésének engedve.

ERDEI-ÁRVA ISTVÁN BÉLA

Lángoló szeretet

„És azon a napon ezt mondja az Úr, így fogsz engem hívni:

Én férjem, és nem hívsz engem többé így: Baáloom.” Hós 2,15

Sokan azt gondolják, hogy Isten mindent megbocsát, mert szeret, hiszen Ő a szeretet Istene. Valóban szeret az Isten, de a bűnt nem tűri el. Hóseás 2,1-ben ez áll: „Pereljete anyátokkal, pereljete (mert nem feleségem ő, és én sem vagyok néki férje), hogy tüntesse el az ő bujaságát arcáról és az ő paráznaságát említi közül...” Isten csalódott népében, és kiábrándult népéből, mert az ő szeretett Izraelje elhagyta Őt, és bálványokkal paráználkodott.

SÖTÉT KÉP

Egyes emberek nem tudják elképzelni, hogy Isten haragszik. Félelem és nyugtalanság fogja el őket, ha erre gondolnak. Hóseás segítségünkre siet. Úgy tűnik, hogy vége szakad Isten szeretetének a nép iránt, mert haragszik rá. De nem így van. Bár a nép elhagyta Őt, az Ő szeretetének a népe iránt még sincs vége.

Hóseás könyve világossá teszi számunkra, hogy milyen mélységbe viheti a népet vagy az embert a bűn. A bűn nem más, mint paráznaság, a másik megcsalása, hűtlenség. Ez jellemző reánk is, ha a bálványokat imádjuk: a luxust, a dicsőséget keressük, a sikert hajhászunk, az anyagiakat túlbecsüljük. Mindezzel Isten szívét sebezük meg.

Hóseás azt érzékelteti velünk, hogy mi játszódik le Isten szívében, ha mi hűtlenek vagyunk hozzá.

A PUSZTÁBAN

Isten útját állja Izraelnek. A nép nem találja meg a szeretőit. Eljön az idő, amikor Izrael rájön, hogy szeretői igazából becsapják őt. Ekkor vágyakozni kezd Istenére.

Isten velünk is ezt teszi. Eljön a mi számunkra is az idő, amikor meglátjuk, hogy a mai világ „szeretői” bennünket is becsaptak, és mi is vágyakozni kezdünk Isten után.

Megindító Hóseás leírásában, hogyan édesgeti vissza a népét Isten, hogyan kedveskedik neki. Először a pusztába viszi a népet. A pusztát a Bibliában nem jelent mást, mint magányt, ítéletet, de itt az a hely, ahol elindul valami Isten és a nép között.

Az Egyiptomból való szabadulás után is a pusztába vezette Isten az ő népét, de ott nyilvánvalóvá tette számunkra, hogy mennyire szereti őket.

A pusztában Isten a nép szívére beszélt.

Manapság is sokunkat pusztákon át vezet az Isten, de ott, a csendességben a szívünkre beszél. Az istentiszteletek is mind ilyen helyek, ahol a csendességben Isten a szívünkre beszél.

HELYREÁLLÍTÁS

Hóseás könyvének második része reményteljesen zárul. És azon a napon, ezt mondja az Úr, így fogsz engem hívni: Én férjem.

Isten helyreállítja a néppel kötött „házasságát” mindannak ellenére, ami történt köztük. Ezt nem azért teszi, mert a nép megérdemli. Ellenkezőleg.

Isten meg akarja nyerni a szívünket a maga szeretete által. Jézus Krisztus által kínálja nekünk újra és újra az Ő kiapadhatatlan szeretetét, és helyreállítja a bűn miatt megromlott „házasságot”. Szentleke által megtöri a mi ellenállásunkat mindaddig, míg szívünkben újra lángra nem kap az iránta való szeretetünk. Áldott az az ember, aki szívét átadta már Neki!

CSOMAY ÁRPÁD

Kezdd szeretettel!

„...Pál bement hozzá, és miután imádkozott, kezét rátette, és meggyógyította...” ApCsel 28,7-9

A legnagyobb dolgok szeretettel kezdődnek. A hajótörött Pált és társait nagylelkűen befogadta Málta szigetének főembere, akit Publiusznak hívtak. Akkor még nem is sejtette ez az ember, hogy az ő nagylelkűsége az édesapja és mások gyógyulásához vezet. A képmutatás nélküli, szeretetteljes vendéglátás

jutalma volt a gyógyulás, ami értelemszerűen nem Pál apostol érdeme volt, hanem Isten kiáradó kegyelmének a gyümölcse.

Minden a szeretettel kezdődött. Egy idegen férfi szeretetet tanúsított a bajbajutottak iránt, és „nagyon emberségesen” vendégül látta őket, majd megtörtént a csodálatos gyógyulás. Amikor Jézus azt mondta, hogy „új parancsokat adok nektek, hogy egymást szeressétek” (Jn 13,34), akkor nem valami melengető, bárgyú

lelkiállapotra készítet, hanem tettekre sarkall.

A bibliai édesapa szeretettől vezérelve vitte gyermekét Jézushoz, és a bénát hordozó négy barátot is a társuk iránti szeretet készítette arra, hogy megbontsák a ház tetéjét. A szeretet tehát a mennyei csodák melegágya.

Kedves testvérem, bármi előtt is állsz, kezdj szeretettel, kezdj Istennel az utad, és meglátod, hogy az Úr gondot visel rád.

ERDEI-ÁRVA ISTVÁN BÉLA

„Szeressétek ellenségeiteket!”

„Hallottátok, hogy megmondatott: Szeresd felebarátodat, és gyűlöld ellenségedet. Én pedig azt mondom nektek: Szeressétek ellenségeiteket, és imádkozzatok azokért, akik üldöznek titeket...” Mt 5,43-48

„...MEGMONDATOTT: SZERESD FELEBARÁTODAT, ÉS GYŰLÖLD ELLENSÉGEDET.” Mt 5,43

Az eredeti mózesi parancs így hangzott: „Ne gyűlöld szívedben atyádfiát! Fedd meg bátran honfitársadat, hogy ne légy részes a vétkeben. Ne légy bosszúálló, se haragtartó a népedhez tartozókkal szemben. Szeresd felebarátodat, mint magadat! Én vagyok az Úr!” (3Móz 19,17-18).

A Jézus korabeli zsidó vallási vezetők és tanítók úgy értelmezték ezt az ószövetségi tanítást, hogy csak azt tekintették felebarátnak, aki a saját vallásukhoz és nemzetükhöz tartozott. Az idegen valláshoz és nemzethez tartozót nem felebarátként, hanem ellenségként kezelték. Ebben az értelemben a „szeresd felebarátodat” egyben parancs az ellenség gyűlölésére: „Szeresd felebarátodat, és gyűlöld ellenségedet” (Mt 5,43).

„ÉN PEDIG AZT MONDOM NEKTEK: SZERESSÉTEK ELLENSÉGEITEKET...” Mt 5,44

Jézus megtagadta a zsidó vallási vezetők félremagyarázását, és feltárta Isten eredeti szándékát. Eszerint felebarátunk a minket gyűlöllő ellenség is, bárki, akinek szüksége van a segítségünkre. Jézus ezt nagyon szemléletesen bemutatta az irgalmas samaritanusról szóló példázatban.

A történet szerint egy samáriai utazó segített a bajba jutott ellenségének, akire útközben rablók támadtak, kifosztották, és félholtan az útszélen hagyták. Nem hagyta magára, sőt állta az ápolási költségeit is (vö. Lk 10,29-37).

Ezt jelenti felebarátnak lenni és mindenkit felebarátként szeretni.

Tehát keresztyén kötelességünk, hogy mindenkit személyválogatás nélkül, egyfor-

mán szeressünk. Ez a szeretet nem az érzéseinktől függ, hanem akarat kérdése. Akarunk kell szeretni, mégpedig azt is, aki nem érdemli meg, vagy nem szeretetre méltó.

MEGMUTATOTT SZERETET

Jézus kihangsúlyozta, hogy a szeretetünk legyen érzékelhető, megtapasztalható mások számára. Hogyan fejezhetjük ki a szeretetünket szóban? Jézus a következőt tanácsolta: „imádkozzatok azokért, akik üldöznek titeket” (Mt 5,44). Ő ezt nemcsak tanította, hanem tette is, amikor keresztre feszítőiért imádkozott: „Jézus pedig így könyörgött: Atyám, bocsáss meg nekik, mert nem tudják, mit cselekszenek” (Lk 23,34). Akiért imádkozunk, azt már nem tudjuk gyűlölni.

Hogyan fejezhetjük ki a szeretetünket tetteinkkel? Jézus arra figyelmeztetett, hogy „ha azokat szeretitek, akik titeket szeretnek, mi a jutalmatok? Nem ugyanezt teszik-e a vámszedők is? És ha csak atyátokfiat köszöntitek (akik nektek is köszönnek), mennyivel tesztek többet másoknál? Nem ugyanezt teszik-e a pogányok is?” (Mt 5,47).

Jézus ebben is példát mutatott, amikor az „ellenségnek” számító samáriai asszonyt a Jákób kútjánál megszólította (Jn 4,9).

Tehát a bűnt gyűlöljük, de a bűnös embert szeressük. Imádkozunk azokért, és kö-

szönjünk azoknak, akik ellenségesen viszonyulnak hozzánk. Segítsünk mindenkin, ahol és amiben csak tudunk, akkor is, ha nem kér, vagy ha nem köszönik meg.

„...HOGY LEGYETEK MENNYEI ATYÁTOKNAK FIAI...” Mt 5,45

Az egyik látható jele annak, hogy Isten gyermekei vagyunk, ha tudjuk szeretni ellenségeinket, és imádkozunk üldözőinkért. Ezt csak Jézus volt képes megtenni, és általa azok, akik őt befogadták az életükbe. Nagyon szép bibliai példája ennek István, a jeruzsálemi ősgyülekezet egyik tagja és diakónusa.

A zsidók, akik Jézust keresztre feszítették, az ő tanítványait is üldözni kezdték. István, mielőtt keresztyén hite miatt halálra kövezték, kivégzőiért imádkozott (ApCsel 7,59-60). István éppen úgy viselkedett az ellenségeivel szemben, mint Jézus a kereszten.

A SZŐLŐTŐ ÉS A SZŐLŐVESSZŐK

Mi hogyan válhatunk Isten gyermekeivé, és hogyan telhetünk meg Szentlélekkel, hogy képesek legyünk úgy szeretni, mint Jézus? Csak úgy, ha befogadjuk őt az életünkbe, mint István vértanú.

A felismert bűneinket, amelyekkel ellene és egymás ellen vétettünk, őszinte imádságban valljuk meg neki. Ezután köszönjük meg, hogy ő a mi bűneink büntetését is elszenvedte a kereszten. Azután kérjük, hogy Szentlelke által lakozzon a szívünkben, tanácsoljon és vezessen az olvasott és hallgatott igén keresztül életünk minden területén. Így már Jézus fog szeretni általunk.

Ő maga mondta: „Én vagyok a szőlőtő, ti a szőlővesszők: aki énbennem marad, és én őbenne, az terem sok gyümölcsöt, mert nélkülem semmit sem tudtok cselekedni. (...) Az lesz az én Atyám dicsősége, hogy sok gyümölcsöt teremtek, és akkor a tanítványaim lesztek” (Jn 15,5,8).

BOGYA MIKLÓS

Szeretet a Biblia nyelvén

A szeretet fogalma mind az Ó-, mind az Újszövetségben központi helyet foglal el. Isten szeretete Izráel kiválasztásának alapja (5Móz 7,7–11), Jézus szerint pedig a kettős-egy parancsolat a törvény lényege (Mt 22,34–40).

A héber nyelv a fogalmak helyett előszere-ttel használ cselekvést leíró igei alakokat. A szeretet kifejezésére használtak legtöbbször emberek egymással való kapcsolatát írja le, és csak viszonylag ritkán az Isten és ember közötti kapcsolatot.

Az emberek közti szeretet alapja Isten szabadító tette (3Móz 19,34), amire talán Dávid és Jonatán baráti szeretete a legjobb példa (1Sám 18,1.3; 20,17; 2Sám 1,26).

Az Ószövetség Isten szeretetével kapcsolatban több egymáshoz hasonló értelmű kifejezést is használ (megtartani a szövetségi hűséget, kegyelmet gyakorolni, irgalmazni, megbocsátani). Isten Izráel iránti szeretetét a Szentírás gyakran azzal a képpel fejezi ki, hogy a hűséges férj továbbra is szereti hűtlen feleségét (Hós 1–3; Ez 23; Ézs 52,10). A vőlegény és a menyasszony egymás iránti szeretete szintén Isten és népe kapcsolatára utal (Énekek éneke).

A görög nyelvben több szó létezik a szeretet kifejezésére attól függően, hogy milyen természetű szeretetről beszél.

Az (1.) érosz a másik ember kívánását jelenti, ami magában foglalja a testi szerelmet is; a (2.) philia az emberbaráti szeretet kifejezése a másik ember megbecsülésének értelmében; a ritkán előforduló (3.) agapé az önzetlen, feltételek nélkül elfogadó szeretet szava.

Az Újszövetségben nem fordul elő az érosz, de a philia gyakran felbukkan például szóösszetételekben: 2Pt 1,7: philadelphia, azaz testvérszeretet; 1Tim 6,10: philargüria, azaz pénzszeretet, vagy igei formában, ami az emberek egymás közti kapcsolatát írja le: Jn 15,19, de Isten Atyai szeretetét is így írja le Jn 16,27.

Az Isten és ember közötti szeretetkapcsolat leírására a leggyakrabban használt szó mindenképpen az agapé (az 1Jn 4,8.16 szerint Isten maga az agapé): Isten a világ iránti szeretetéből küldte el Fiát (Jn 3,16), ami az evangélium központi üzenete.

Jézus tanítása szerint az Isten iránti szeretet elválaszthatatlan az embertárs iránti szeretettől (1Jn 4,20k).

A szeretet a keresztyén életforma legfőbb jellemvonása. A szeretet a legfontosabb kegyelmi ajándék (a Szeretet Himnusza – 1Kor 13). Barth Károly találóan jegyzi meg, hogy a szeretet szó helyébe itt Jézus Krisztus nevét lehetne beírni.

Az ÓSZÖVETSÉG ISTENE

A nyugati ember számára a Szentírással kapcsolatban az egyik legsarkalatosabb kérdés az Ószövetség Isten-képe. Egykor az emberek a Biblia Istenét erkölcsileg felsőbbrendűnek tartották önmaguknál, és abban reménykedtek, hogy irgalmas lesz hozzájuk, manapság azonban önmagukat tartják erkölcsileg felsőbbrendűnek a Biblia Istenéhez képest. Ez a furcsa váltás a keresztyéneket teljesen felkészületlenül érte.

Amikor 2000-ben megjelent a Biblia átlamilag támogatott új svéd fordítása, Lena Klevenas újságíró azt mondta: „Ilyen Isten mellett nincs is szükség ördögre!”

Mi az oka annak, hogy míg az Ószövetség Istene a harag istene, addig az Újszövetségé a szeretet istene? Talán Isten az Újszövetség idejére megváltozott az Ószövetséghez képest?

Ez a szétválasztás szinte egyidős a keresztyéniséggel, egy Marcion nevű ember már a második században gonosz demiurgosznak nevezte Jahvét, aki különbözik Jézus Krisztus Atyjától.

Az Ószövetségben Isten szerető apaként megbüntette szándékosan ellene vétkező népet, amikor az bálványimádásba fogott, de minden egyes alkalommal a szabadulást is előkészítette számára, ha megbánta bűneit.

Ugyanez a viszonyulása Istennek az Újszövetségben is a keresztyénekhez. Isten természeténél fogva változhatatlan. Ha elő is fordul, hogy természetének egy-egy vonását felerősítve látjuk némely időszakban, Ő maga akkor sem változik.

Az Újszövetségben erőteljesebb hangsúlyt kap Isten szeretete: „Mert úgy szeretete Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta, hogy

aki hisz őbenne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen” (Jn 3,16), de ezzel egy időben az Újszövetségben is látható, ahogyan Isten „haragját kinyilatkoztatja a mennyből az emberek minden hitetlensége és gonoszsága ellen, azok ellen, akik gonoszságukkal feltartóztatják az igazságot” (Róm 1,18).

IGAZSÁGOSSÁG VAGY IRGALMASSÁG?

Mivel Isten csak ebben a kettősségében ragadható meg, ezt a feszültséget nem szabad feloldani. Ha megpróbáljuk, azzal vagy az irgalmas Istent veszítjük el, vagy az igazságot. És ki az, aki bármelyiket is megengedhetné magának?

Kierkegaard szerint saját lelkünk állapota befolyásolja, hogy milyen Istent látunk a Bibliában. Arra figyelmeztette a Bibliát bírálókat, hogy mielőtt véleményt mondanak Isten könyvéről, először gondolkodjanak el saját állapotukról. Amikor Jézus beletekin-tett az Ószövetség tükrébe, valamiért a legrettenetesebb történetekben is Atyja jóságos, tiszta és szent szándékait látta. Azért, mert az ő szeme tiszta volt!

FELEBARÁTI SZERETET

A felebaráti szeretet a zsidó vallás egyik alapja a mózesi korszaktól egészen napjainkig. Az Ószövetségben a tízparancsolat 4–10. parancsolatának alanya, tudniillik a héber nyelv nem csupán az ugyanazon anyától és apától született embert nevezi testvérnek, hanem az egész távoli rokonságot, az egész törzset és a népet is.

A felebaráti szeretet tehát a néptársakra és a zsidók között élő idegenekre is vonatkozott.

az ember számára érthetően

A judaizmushoz hasonlóan a felebaráti szeretet az iszlámon belül is egyfajta egyetemleges testvériséggé jelenik meg, amely mindenkire érvényes, aki megtartja hitét. Isten (Allah) 99 neve között ott van az Al-Wadud vagy „Szerető egy”.

Buddháról azt írják, hogy még ellenségeivel is barátságosan bánt, és jóságával valamennyi ellenségét lefegyverezte. A jóakarati gyakorlása a buddhista meditáció népszerű formája. Tendzin Gyaco dalai láma úgy nyilatkozott, hogy a világ minden szenvedése abból származik, hogy önmagunknak akarunk kedveskedni, minden boldogság pedig abból, ha másoknak kedveskedünk.

A hinduizmusban a védikus írások jama és nijama néven ismert előírásai a többi között a másokkal való együttérzésre, a szánalomra, az ínségben levők megsegítésére, a megbocsátásra és minden élőlény iránti erőszakmentességre intenek.

Mahátma Gandhi a szemet szemért filozófiával szembeszállva a szeretet és az erőszakmentesség eszközeivel próbálta céljait elérni. Nézete alapján a szeretet lángjában a legkeményebb vasnak is meg kell olvadnia, mert a szeretet a létezés alapja, amelyet Isten plántált belénk.

Az *erkölcsiség vallása* című művében írja, hogy az ember alábbvaló az állatnál, amíg önző, és mások boldogulásával szemben közönyös. Csak akkor emelkedik az állat színvonalára fölé, ha családja jólétéért kezd munkálkodni. Még magasabbra emelkedik, ha az egész közösségre – amelyhez tartozik – úgy tekint, mint tulajdon családjára. Majd ennél is nagyobb, ha az idegen népfajokat is a családjának tekinti. Más szavakkal: az ember nagysága abban a mértékben növekedik, amint embertársai jólétéért fáradozik.

Gandhi személyes példával járva elöl, egoizmusát és minden önző vágyát feladva az emberiség szolgálatának szentelte az életét.

A keresztyén felebaráti szeretet sajátossága a Krisztushoz tartozás. Minden más humanitástól vagy emberiségtől abban különbözik, hogy a Krisztusban megmutatkozó Isten szeretetére és a másik emberben jelenvaló istenképmásra irányul. Jézus parancsa szerint kiterjed még az ellenségre is. Ahogyan Isten szeretetét népe iránt nem a nép hűsége garantálja, úgy a felebarát iránti szeretet sem lehet személyválogató, és különösen az ellenségben kell legyőznie jóval a rosszat.

A mindenkinben fölmerülő kérdésre: „Ki az én felebarátom?” a választ az irgalmas samaritánus példabeszéde (Lk 10,25–38)

abban a szükségben szenvedő emberben adja meg, akivel az adott pillanatban épp találkozunk, aki mellettünk van: Isten nem vár többet, csak amennyit meg tudunk tenni!

AZ ELLENSÉG SZERETETE

„Ne álljatok ellene a gonosznak, hanem aki arcul üt téged jobb felől, fordítsd felé a másik orcádat is” – tanítja Jézus a hegyi beszédben. Hogyan és meddig érvényes ez a pacifista hozzáállás?

A legismertebb bibliai igevers ezzel a kérdéssel kapcsolatban az ApCsel 5,29-ben található. Péter viselkedése és örök igazságú válasza, miszerint „Istennek kell inkább engedni, minthogy az embereknek”, a legnehezebb élethelyzetekre is érvényes!

Az ötödik parancsolat heidelbergi katedrálisbeli magyarázata szerint Isten a felsőbb hatalmakon keresztül akar vezetni bennünket, ezért feltétlen engedelmességgel kell lennünk irántuk. De ha a felsőség valamit jogtalanul parancsol vagy tilt, akkor is engedelmeskednünk kell?

Kálvin János szerint, ha az ember lelkiismerete a Szentírás alapján mégis azt mondja, hogy ne engedelmeskedjék, akkor ez minden esetben csak az engedelmeskedés megtagadása lehet. Aki viszont ellenáll, az bátran tegye, és viselje rettenthetetlenül annak következményeit is (pl. mártírok).

Isten ígéje a mi engedelmisségünk és ellenállásunk mércéje! Ha azzal teljesítjük akaratát, hogy ellent nem állásunkkal, békességes türéssel, alázatos magatartással hirdetjük nevét, akkor az a helyes magatartás. De ha a zsarnokság el akarja hallgattatni Isten ígését, akkor Péterekként ellent kell állnunk, és Isten akaratát kell inkább követnünk!

Jézus az ellenség szeretetével teljesen új távlatokat nyit. Ismerve az emberi bűnös ter-

mészet fonákságát olyan magas mércét állít fel, aminek elérésére az ember képtelennek érzi magát, és legfeljebb csak a szeretetben való „elszenvedésre” képes.

Jézus ezt kérné tőlünk? Az ellenség elszenvedését? A szeretet csak úgy lehetséges, ha ismerjük a szeretet forrását, ami Isten megbocsátása; és tudjuk azt, hogy a szeretet, amit Tőle kapunk, nem cél nélküli ajándék, hanem konkrét segítség a bűn, a szenvedés, a nyomorúság és a halál ellen. Az ellenségszeretet kizárja a megtorlás lehetőségét, és ezzel megszakítja a szemet szemért elv földi igazságosságba öltöztetett ördögi körét.

SZERETNI: PARANCSRA?

Napjaink egyik legnagyobb és legveszélyesebb tévedése, hogy az érzelmeket teszik a szeretet mércéjévé. Amikor érzem a szeretetet, akkor szeretek, amikor nem érzem, nem szeretek – gondolják sokan –, és ennek nyomán a szeretet parancsának teljesítését is érzelmi síkon értelmezik.

A bibliai szeretet viszont minden esetben tettekben nyilvánul meg.

A szeretet nem egy érzélem elsősorban, hanem cselekedet. Tehát lehet parancsra szeretni! Ugyanis Jézus nem majomszeretetről beszélt, hanem tettekről. Engedelmeskedni a szeretet parancsának egy hitből fakadó lépés, ami után a tanulási folyamat következik: a szeretet gyakorlása. A bénának is gyakorolnia kellett a járást, amikor gyalog hazament, cipelve a hordágyat is, amelyen odavitték.

A bibliai szeretet prioritási sorrendjét koncentrikusan bővülő körökként a legegyszerűbb elképzelni. A legbelső kör Istené („Szeresd az Urat, a te Istenedet teljes szívedből, teljes lelkedből és teljes elmédből” – Mt 22,37). A következő, emberi kör a szűken vett családé: a szülők tisztelete („Tiszteld apádat és anyádat” – 2Móz 20,12), a házastárs szeretete („Férfiak! Úgy szeressétek feleségeket, ahogyan Krisztus is szeretete az egyházat, és önmagát adta érte” – Ef 5,25) és a gyermekért érzett hála („Az Úr ajándéka a gyermek, az anyaméh gyümölcse jutalom” – Zsolt 127,3). A legkülső kör pedig a hittestvérek szeretete, mert Krisztusban egyek vagyunk velük („Ti pedig Krisztus teste vagytok, és egyenként annak tagjai” – 1Kor 12,27).

Isten megadta nekünk a szeretet képességét! Ez azt jelenti, hogy ő szereti általunk a másik embert. Részünkről pedig odaszánás és engedelmisség kell ahhoz, hogy ez megvalósuljon. Így gyakoroljuk magunkat a szeretetben!

„Erkölcsei határvédelemre lesz szüksége a világnak”

A hit válaszait sürgető hatalmas fordulatok előtt áll a világ, mondja dr. Békefy Lajos református lelkész, közíró, lapszerkesztő, aki az írást a belső-külső egyensúlyteremtés eszközének tartja.

– Ha nincs a délszláv háború, lehet, hogy ma a Délvidéken élnél és szolgálnál?

– De volt háború, s nem is akármilyen. Isten előrelátása vezetett előtte, alatta és utána is. Előtte azzal, hogy bár volt testvéri meghívás apai szülőföldemre a háború előtről, de a különféle hivatalok és hatóságok nem tették lehetővé az utazást. Feleségem, Röhrig Klaudiva pirosi lelkész nő házasságkötésünk révén került az anyaországba. Így aztán a balkáni háború alatt az ő svájci s az én német és holland kapcsolataim révén gyűjthettünk és vihetünk anyagi és természetbeni támogatást.

A bázisunk Bácskossuthfalva volt, néhai Kiss Antal esperes úr parókiája. Előfordult, hogy diplomáciai védelemmel mentünk, Lukács Miklóssal, az Antall-kormány egyházügyi államtitkárával, s cikáztunk a tankok között, de mindig Istenünk védelmével. Ma hálásan emlékezem arra, hogy a borzalmak között is az Úr szent keze rejtett, és talán valamicskét segíthettünk családoknak a rettenet elviselésében.

– Szenvédélyes publicista vagy. Kis túlzással, bárhova fordul az ember, mindenütt a szeme elé akad egy-egy Békefy-írás. Mi a mozgatórugód?

– Amikor 16 évesen az Úr hívását meghallottam, már írogató kamasz voltam. Győrben jelentek meg alkalmi írásaim. Az írást mindig is szellemi ellensúlyként adta az Úr. Hiszen akadtak akadályok jócskán, méretesek, de legtöbbször nem rohantam nekik, hanem lelki növekedésemre tudtam fordítani őket.

A rosszat jóval próbáltam legyőzni, a kitérés az értelmetlen konfliktusok elől nem gyengeségnek tartottam, hanem a lelki integritás, összeszedettség megőrzésének, a ne szórjátok gyöngyeiteket a disznók elé megélésének, s ez mindig Istenhez vitt közelebb.

Nagy hálával mondhatom: közel 3200 cikkem, tanulmányom, mintegy 3000 hírkommentárom, 25 könyvem, a lapalapítások: *Hit és Jövő*, *Reformpress*, majd a *Presbiter* újraindítása mind-mind az ellenemre gondoltak javamra és főként mások javára fordításának szabadítási csodái voltak.

Minden írás egy-egy kegyelmi győzelem apró zászlócskája. Pozitív, szellemi-lelki ellensúly, és a belső-külső egyensúlyteremtés eszköze is.

FOTÓ: BÉKEFY DÓRA

– Hogyan látod a világban zajló folyamatokat, melyek komoly hatással vannak a keresztyénségre is? Új világkorszak tanúi vagyunk?

– Az bizonyos, hogy új világkorszak elején állunk. A cenzúrát a migráció és a világjárvány meg a digitalizáció jelenti. Nem igaz, hogy visszatérhetünk az előző korszakba, kérekvágásba.

Új és emberpróbáló, a hit válaszait sürgető hatalmas fordulatok előtt állunk a negyedik „ipari-technológiai, digitális” korszakban. Európa hitbeli, ezért erkölcsi és értékválságban van. Isten azonban soha nincs válságban. Ezért egy észhez térítő szempillantásra magára hagyta a kontinenst, de nem azokat, akik Őt hívják.

Ő nem ideológia, s nem kulturális vagy történelmi, muzeális közkinccs. Vagyok, aki vagyok! Ezért elment keletebbre, meg délebbre. A hatalmas afrikai és távol-keleti ébredés nemcsak az üdvtörténeti harmadik világkorszakot mutatja, hanem a Lélek szabadságát, történelemformáló hatásait s az Átala inspirált nagy lelki ébredést is.

Igen, a pneumatikus, Szentlélek munkálta ébredés világkorszakába érkeztünk. A digitális beszorítottság ellensúlyaként. Ez a Szentlélek-ellensúly jelenti az ígéretet és a reményt.

– A világ techóriásai maguk alá gyűrték a világot, kvázi világkormányként befolyásolnak gazdasági, politikai folyamatokat, választásokat. Új, huszonegyedik századi totalitárius ideológia született?

– Nem ideológia, hanem technológia született, illetve nagyon veszélyes vezetési technika. Olykor démoni becsapásnak érezhetjük. A mesterséges intelligencia, a kibertechnika bizonyos körök világméretű befolyáshoz jutását eredményezte.

A kérdést Pál már előrevetítette: Mindent szabad nekem, de nem minden használ. Hogy a lehetőségek, a szabadság ne billenjen át digitális világalanszterbe, pusztító anarchiába, az emberiség ne essen manipulált tömegek akarat nélküli rabszolgaságába, ahogyan a dán Sören Korsgaard írja, szükség van globális erkölcsi minimumra, kontrollra, nemzeti erkölcsi maximumra. Ez mindennél sürgetőbb.

– Van-e helye ebben az új világkorszakban a keresztyénségnek? Vagy a keresztyénülődés és az előreformáció bűvópatak-szerepe jut Krisztus mai tanítványainak?

– Nem kétséges, abszolút mértékben nemcsak helye, hanem Istentől adott rendeltetése is van a történelem végéig. Létezési alternatívaként. Az ördög demagógiájának cáfolatára, aki azt kiabálja felénk: úgysem tehettek semmit.

Ám a győztes hang is szól: Én legyőztem a világot, ne féljete! Ebből feladatok sokasága adódik. Még erőteljesebben, mint eddig. Védenuk kell sajátos hitbeli, lelki fegyverekkel a teremtésben Isten keze munkájaként és Lelke leheletében fogant létezésünket és a Krisztus megváltói keresztáldozatával helyreállított, istenképű embert, s az így kapott emberi méltóságot.

Minden Isten-és embergyalázó irányzattal szemben oltalmaznunk kell az ember és az emberiség isteni méltóságát. Ennél alább nem adhatjuk. Isten munkatársai vagyunk!

A módszer tekintetében lehet eltérés. Van, ahol a digitális kommunikáció eszközei, a sajtó, rádió, tv, internet is rendelkezésükre állnak az egyházaknak a közösségi keresztyén véleményformálásban. Másutt a pusztaság túlélésért kell küzdeni. Nigériában például vagy Kínában.

A legfrissebb jelentések szerint 340 millió keresztyén testvérünk üldözöttként éli meg hitét, s a mártírok száma ma is sok ezer. A vallási türelmetlenség, gyűlölet több helyen csaknem a népirtás rémségéig jut el. A világméretű keresztyén imaszolidaritásra, a tiltakozás információs rendszerének működtetésére minden korábbinál nagyobb szükség van. A szótlankokért kiáltanunk kell minden fórumon.

A szeretet

Ha azt kérné valaki, hogy mondjunk egyvalamit, egy érzést, egy fogalmat, ami a legjobb a Földön, én a szeretetet mondanám. Bár kevesen tudják megfogalmazni, mi is az valójában, és hozzá sorolják a rajongást, a kötődést, az érdekből született barátságokat és az érdekkapcsolatokat is.

Mindenki azt hiszi magáról, hogy szeret, és hogy tud szeretni, mégis rengeteg mérgező kapcsolat van, és temérdek érzelmileg megnyomorított gyermek, akit zsarolnak, fenyegetnek, vagy elhanyagolnak, esetleg épp ellenkezőleg, mindent megadnak neki.

A LÉLEK ÉNEKE

Kiindulásként megállapíthatjuk, hogy az emberi szeretet első megtapasztalása az édesanyánktól kapott érzések. A gyermek mindent az anya érzésein, gondolatain keresztül tapasztal meg ezen a világon.

Sok anya elég durván bánik a síró csecsemővel mondván, hogy úgysem fog emlékezni rá. Van, aki kikészül szülés után, mert fáradt, kimerült, és nem tudja kipihenni magát, s mindezt a gyermekeken vezeti le. Van, ahol besegítenek a kismamának, és egy igazi szeretetburok veheti körül a gyermeket.

Vajon mikortól kell foglalkozni a gyerekekkel? Vajon mikortól érzi a gyerek, hogy szeretik, foglalkoznak vele? Fogantatásától? Megszületésétől? Az öntudatra ébredésétől?

Kelet-Afrikában van egy törzs, amelyben a gyerek megszületésének idejét nem a világrajövetelének napjától, sőt nem is a fogantatás napjától számítják. E törzs számára a születés kelte azt a napot jelöli, amikor a leendő anya először gondol majdani gyermekére. Az anya, amikor úgy érzi, eljött az ideje, hogy gyermeke legyen, elvonul az erdőbe, és magányosan ül egy fa alatt mindaddig, amíg bensőjében meghallja gyermeke énekét.

Amint ez megtörtént, az anya visszatér a falujába, és megtanítja az éneket a leendő apának. Ezután ezzel az énekkel hívogatják a gyereket. Miután a gyerek megfogant, az asszony a méhében hordott kisbabának énekel, és megtanítja a dalt a falu bábáinak és öregasszonyainak, hogy a vajúdas alatt és a születés csodálatos pillanatában ezzel az énekkel köszöntsék a gyermeket.

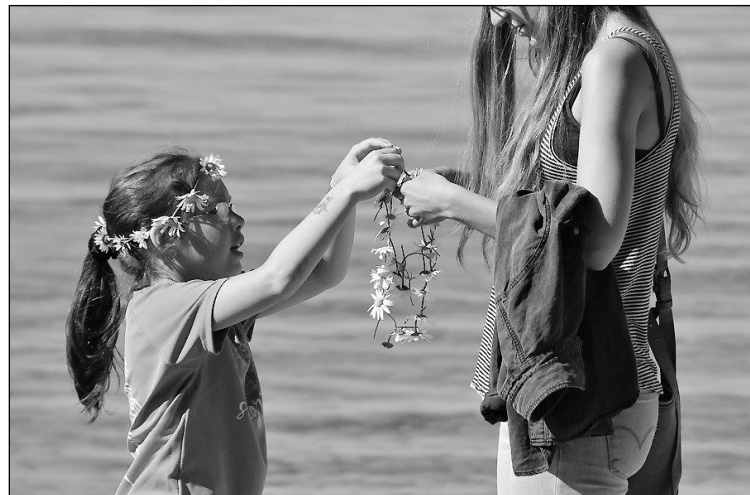
A szülés után valamennyi falubeli megtanulja az újszülött énekét. Ez a dal ezután élete minden fontos pillanatában elkíséri. Ezt éneklük neki, amikor valami baja esik, ezt éneklük győzelmek, szertartások, felavatások alkalmával vagy a házasságkötési ceremónián. Amikor élete végén szerettei összegyűlnek a halálos ágyánál, utoljára hangzik fel a dal. (Jack Kornfield: *A lélek éneke*)

Mennyire misztikus és hihetetlen ez a mi számunkra. Európában vizsgálatokra jár az anyuka, ultrahangon nézik, fotózzák a babát, miközben az is nagyon fontos, hogy beszéljenek hozzá, énekeljenek neki. Ekkor kezdi magába szívni a szeretetet.

MINDENT HALL ÉS ÉREZ

Miért van az, hogy egyik baba sokat sír, míg a másik nagyon keveset? Nem tudom megbizonyítani, de szerintem ez attól is függ, hogy mi történt abban a kilenc hónapban, míg az édesanya szíve alatt volt.

Egyrészt befolyásolja, hogy milyen hatások érték az anyát, például mennyi feszültség volt benne ez idő alatt, és hogy mennyire örömmel várta a gyermeket.

Olvastam egy pszichológiai témájú könyvben, hogy nem ajánlatos a szülő nevét adni a gyerekeknek, mert például ha Péternek hívják az apát és a gyereket is, még a születése előtt, ha a szülők veszekednek, amit az anya a férjre mond, azzal a gyerek is azonosítani fogja magát. Nem tudom, erre hogyan jöttek rá, de elég meggondolandó a várandós anya minden szava, ha ez igaz.

Tehát az anyai szeretetet, azt, hogy őt várják, leelőször még magzati korban érzi meg a gyerek, és az anya nyugodtsága, kiegyensúlyozottsága növeli a biztonságérzetét. Amikor megszületik, a kinti világban minden bizonytalan számára.

A pszichológusok szerint az egyik legfontosabb a csecsemőkorban az, hogyan néz az anya a gyermekére: abban a tekintetben benne kell lennie a teljes elfogadásnak, az anyai büszkeségnek, az örömmel. Abban a korban ez jelenti a gyermek számára a szeretetet. Nem is gondolnánk, mekkora szerepük van az első heteknek, hónapoknak a gyermek érzelmi fejlődésében, s ennek mekkora hatása van az egész életére. A szülők szeretete által érzi meg, hogy szerethető, és fogja szerethetőnek érezni magát.

A szeretet figyelmet, gondoskodást, őszinteséget, elfogadást, következetességet, dicséretet, dorgálást jelent. Ha minden megvan ezek közül, az az igazi szeretet.

AZ ISTENI RÉSZ KIBONTAKOZÁSA

Nem mindenkinek adatik meg, hogy igazán szerető családban nőjön fel. Az érzelmihiányos családban felnövő gyermek nem tudja, hogy őt nem szerették, vagy az nem volt igazi szeretet, csak azt érzékeli, hogy a világ rideg, nem tud tájékozódni benne, kamaszkorában nagyon bizonytalan, később a kapcsolatai sorra tönkremennek, mert kötődni tud, de igazi érzelmekre nem képes.

Ilyenkor, ha az Isten odavezet az útjába egy érzelmgazdag embert, aki társává válik,

sokat fejlődhet érzelmileg. Viszont nagyon fontos, hogy a társ rájöjjön arra, hogy aki mellett elköteleződött, az szeretethiányos.

Gyakran a szeretethiányos emberek felnőttként is gyerekesek, nem nőttek fel, hiszen érzelmihiányosak, és megrekedtek valahol az érzelmi fejlődésben. A rossz, hogy az ilyen ember képes hazudni, hogy magát mentgesse, vagy jobb színben tüntesse

fel, és nagyon nehéz vele érzelmi dolgokról kommunikálni, mert személyes sértésnek vesz minden ráolvasott hibát.

Ahhoz, hogy egy szeretethiányos felnőttet meg lehessen változtatni, érzelmgazdag emberré lehessen formálni, rengeteg szeretet kell a másik fél részéről, sok türelem, megbocsátani tudás, elfogadás. Szinte fel kell nevelni őt, anyáskodni, apáskodni felette, és megdorgálni, ha éppen az szükséges. Meg kell kapnia mindazt, amit a szülei nem adtak meg neki.

A nagy gond akkor kezdődik, ha két érzelmihiányos ember kezd kapcsolatba és köt házasságot, mert amint elmúlik a hirtelen felángolt szerelem, előkerül a két érzelmszegény ember a színtalpak mögül, akiknek egyike sem felnőtt még; ez a vak vezet világtalant esete.

A szeretethiányos ember házassága akkor lehet hosszú és boldog, ha olyan embert talál, aki tud szeretni, képes szeretetet adni, és megtanítja rá.

Az Isten adja, hogy tapasztaljuk meg ebben az életben az igazi szeretetet, mert ez az „isteni rész” bennünk.

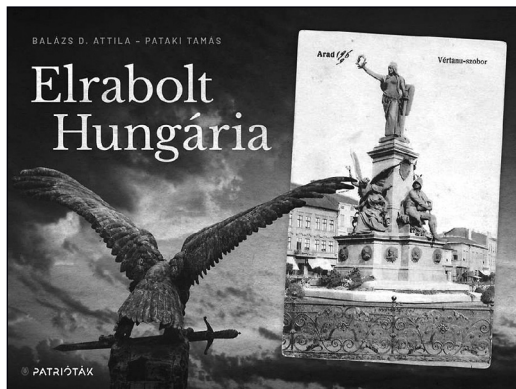
Egy „csodavilág emlékfosztlányai”

A teremtés és a rombolás érzete hatja át az *Elrabolt Hungáriát*, mondja BALÁZS D. ATTILA író, újságíró, aki szerzőtársával együtt fontosnak tartotta, hogy valami maradandóval és jövőbe mutatóval emlékezzenek a régi, egységes Magyarországra.

– A boldog békeidőket idézi a trianoni emlékévi történelmi albuma, melyben száz korabeli képeslappal és szerzőtársaddal, Patáki Tamással írt karcolatokkal mutatjátok be a Monarchia utolsó éveit, az egységes Kárpát-hazát. Milyen cél vezérelt titeket?

– Mindenekelőtt tisztelegni akartunk a régi, egységes Magyarország emléke előtt a 2020-as gyászos trianoni centenáriumi év miatt. Kötelességünknek éreztük, hogy letegyünk valami maradandót az asztalra, valami jövőbe mutatót. Ebben a témában ráadásul nagyon kevés kötet jelent meg az elmúlt évben.

A könyv megjelentetésében a Magyar Patrióták Közössége lett a partnerünk, amely egy kiváló csapat. Vállalt céljaik között szerepel, hogy megszólítsák a fiatalokat is a nemzeti ügyeket érintően. Úgy is írtuk meg az *Elrabolt Hungáriát*, hogy lehetőleg az ifjabb generáció is kedvet érezzen ahhoz, hogy a kezébe vegye. Térkép is segíti az eligazodást a kötetben. A célunk az volt, hogy a dokumentumértékű régi magyar képeslapok segítségével retusálatlanul, vagyis gúzsba kötöttség (politikai korrektség) nélkül bemutassuk azt a mérhetetlen veszteséget, ami Trianonban ért bennünket. Mindemellett figyelemztető kiadványnak is szánjuk az *Elrabolt Hungáriát*, mert a régi, biztonságos, egységes magyar miliőt idéző képeslapok mellett az adott

helyszíneken most zajló áldatlan folyamatokat is bemutatjuk. Vagyis a nyílt és bújtatott történelemhamisítási kísérletek mellett egy még sajnós csak kevesek által vizsgált jelenséget is, a városok arculatának jelenleg is zajló magyartalanítását. Szülővárosom, Nagyvárad erre kirívó példa; a *Szent László és Nagyvárad régi képeslapokon* című könyvemben olvashatnak erről bővebben. Könyvünk küzd egészséges és erkölcsileg indokolt önmegvédelemünk újraélesztéséért is, mert a szélrózsa minden irányában találni hasonló, különösen visszaszűkült helyzeteket, amelyek a magyarságot sújtják száz év távlatában is. Elég, ha csak rápillantunk egy régi magyar képes levelezőlapra, majd elképzeljük azt, hogy ugyanaz a helyszín hogyan néz ki ma, mi maradt meg magyar jellegűnek egy utcából, egy épületből – már ha az egyáltalán áll még. Vagy hány magyar él egy adott városban, milyenek a betelepítések utáni nemzetiségi arányok, mekkora a keveredés.

– **Hogyan, milyen elv alapján válogattatok a történelmi fotográfiákat?**

– Több mint tíz éve foglalkozom komolyabban a régi, klasszikus képeslapok kutatásával, úgyhogy megvolt a rutin, hogy mihez kell nyúlni. Azokkal a jelentős magyar műemlékekkel kezdünk, amelyekkel különösen cudarul elbántak az utódállamok, majd jönnek az ellopott fürdőhelyek, katonai létesítmények, hegységek, gyárak, paloták, várak, szállodák, vasútállomások, a templomokról nem is beszélve. Ez a tömérdek veszteség, ami a hazát érte, nemcsak lelki, de anyagi viszonylatban is döbbenetes volt. A nemzetgyilkossági kísérlet a szemünk előtt játszódik le könyvünkben. A történelem kereke viszont forgandó, elég csak a visszacsatolásokra emlékeznünk.

– **Az album előszavát Kásler Miklós, az emberi erőforrások minisztere jegyzi. A nagy tudású tárcavezető hogyan véleményezte vállalkozásotokat?**

– Nagy megtiszteltetés, hogy könyvünk előszavát Kásler miniszter úr jegyzi. Írását azért is tartom különösen jelentősnek, mivel magát a képeslapot mint műtárgyat egy sok-

kal magasabb, megérdemelt szintre helyezi. Mint írja, ezekről a lapokról immár kijelenthető, hogy több szempontból is egyedülálló történelmi és kulturális forrásoknak tekinthetők. Ezért is kell óvnunk az őseink által kapott-küldött képeslapokat, mert mesélnek. Sose dobjuk ki őket, és lehetőleg ne váljunk meg azoktól, amelyek a családunkhoz kötődnek. Gondoljunk a későbbi generációkra.

– **Több recenziót elolvasva feltűnt, hogy mindenki lelkesen, szenvedéllyel nyilatkozott az albumról. Mintha a jelen megosztottságában a történelemben keresnénk a fogódzót, a kiindulási pontot. Pihál Tamás szavaival, egy „csodavilág emlékfosztlányai”-ban. Ti is ilyen szenvedéllyel írtátok, készítettétek a könyvet?**

– Lelkileg nagyon megviselt minket a kötet írása. Ilyen szinten nehéz volt megírni, másrészt a téma a mindennapjaink része, amittől egyelőre nem lehet elszakadni. Döbbenetes volt látnunk a képeslapok révén azt is, hogy a megszerzett zsákmánnyal nem tudtak mit kezdeni a trianoni rablónépek. Mert ahogy neked, úgy nekünk is van bőven fogalmunk a mai helyzetről, a 21. századi erdélyi, kárpátaljai, felvidéki, délvidéki „életérzésről”, vagy az alpokaljai asszimilációs állandóról.

Nagy időtávokban mozog a kötet, a múlt századforduló táján kiadott képeslapok ugyanis csak a kiindulópontot adják.

Másrészt borzasztó az a gyűlölet, amit már akkoriban tápláltak ellenünk, s ami Trianonban lecsapódott, ennek pedig száz éve isszuk a levét különböző intenzitással. Ismerve az akkori területi követeléseket, tényleg csoda, hogy az anyaország mai 93 ezer négyzetkilométeres területe egyáltalán megmaradt, s nem lett Debrecen meg Gyula egy-egy félreeső város egy még hatalmasabbra hízott Románia térképén.

– **Az olvasónak számolnia kell azzal, hogy az albumot lehetetlen érzelmek nélkül végiglapozni. Juhász Kristóf szavaival: tudatnyitogató olvasmány.**

– A teremtés és a rombolás érzete hatja át az *Elrabolt Hungáriát*, nemhiába született ez a könyv azért is, hogy végre észhez térítsen bennünket, magyarokat, kortól függetlenül. Hogy helyén kezeljük az utódállamokhoz való viszonyulásunkat, és hogy tudatosodjon bennünk, milyen folyamatok vezettek el Trianonig, és mire számíthatunk a közeljövőben.

– **Erdélyben, a Partiumban kapható-e a kötet?**

– Az album egyedül a <https://elrabolthungaria.hu/> oldalról szerezhető be, de a Patrióták természetesen a külhoni rendelőknek is kipostázzák a könyveket.

A rajongás

Ha körbejárjuk a szeretet témakört, nem hagyhatjuk ki a rajongást, a csodálatot sem, hiszen van, aki a szerelemmel vagy a szeretettel azonosítja. Fontos emberi tulajdonságok, ha a helyükön tudjuk kezelni őket, és ha nem nőnek túl rajtunk, vagy nem válnak betegessé.

MI IS A RAJONGÁS?

1. Túlzott elragadtatás, amely szélsőséges bámulatban és lelkesedésben nyilvánul meg.

A kamaszok rajongása a divatos zene iránt nagy üzleti lehetőség is. Az anya rajongása azonban már terhes a kamaszodó gyermek számára.

2. Ujjongó beszéd egy személyről, dologról. Szavakban megnyilvánuló elragadtatott öröm, lelkesedés, dicsekvés.

3. Tettre készség erős érdeklődéssel. Érzelmi azonosulás egy céllal, aktív cselekvéssel. Bizonyosság a jövődől sikerben, amiért érdemes dolgozni.

A sportoló nagy rajongással készül a bajnokságra. A kutató önfelédtt rajongással dolgozik a laboratóriumban. A rajongás a zsenik egyik fontos jellemzője.

4. Elvakult lelkesedés. Elfogult ragaszkodás, amely más nézetűekkel vagy hozzáállásúakkal szembeni türelmetlenséggel jár együtt; vakbuzgóság.

A vallási rajongás szélsőséges megnyilvánulásokhoz vezethet. A pártvezér kihasználja a hívei rajongását.

KI LEGYEK ÉN?

Kamaszkorban mindannyiunk kimondott vagy kimondatlan célja, hogy rájőjjünk, kik is vagyunk valójában.

Ahhoz, hogy elégedett életet éljünk, fel kell fedoznünk:

- mi érdekel igazán és őszintén,
- mi az, amihez megvan a kellő tehetségünk és kitartásunk,
- mi az, amiért áldozatokat is képesek lennénk hozni.

Emellett azt is meg kell határoznunk, hogy miféle emberek tetszenek nekünk, milyen jellemvonásokat tudunk értékelni, amelyek alapján aztán barátokat vagy párt választunk, és hogy milyenné szeretnénk válni.

Ki kell kutatnunk a választ erre a témára kérdésre, nem fog csak úgy az ölünkbe hullani.

A kamaszkor szükségszerűen megoldandó életfeladata tehát, hogy az ember meghatározza egyedi önmagát.

Ezt könnyebb úgy tenni, hogy kiválaszt egy sztárt, akinek a viselkedése, külleme tetszik, és az ő készen kapott személyiségét vagy annak egyes vonásait egész egyszerűen magá-

ra veszi. Olyan ruhában jár, úgy „keménykedik”, olyan modorban beszél vagy gesztikulál, mint ő.

Kezdetben talán kritikátlanabb a kamasz, a sztár egész személyisége minden részletében magával ragadja. Idővel azonban, a személyisége érésevel finomodhat a véleménye, és míg egyes vonásokat tisztelt rajongása tárgyában, addig másokat kevésbé tarthat követendőnek.

Amikor a kamasz rajong valakiért, rendszerint nem látja reálisan az illetőt. A jó tulajdonságait felnagyítja, a rosszakat pedig eltörpíti.

Teszi ezt azért, mert ő azonosul a rajongása tárgyával, és akiért rajong, s akihez ezáltal hasonlítja is magát, annak szinte tökéletesnek kell lennie. Mert ha nem tökéletes, akkor ő maga sem lehet tökéletes, így a saját egója sérül.

Vitatkoztunk már rajongó gyermekkel, kamasszal arról, akit csodált? Szinte lehetetlen meggyőzni róla, hogy az a sztár vagy az iskolában az a vagánykodó diák nem annyira értékes, mint amilyennek ő látja.

Pedig nagyon fontos az, hogy sikerüljön a gyermeket a realitáshoz közelíteni. Akkor van nehéz dolgunk, ha a gyermekben nincs jól kialakítva az értékítélet, mert akkor egy drogos bűnözőt is képes isteníteni csak azért, mert menő autója van. Vagy ha nagyon alacsony az önbecsülése, bármilyen bandához csatlakozik, csak figyeljenek oda rá, vagy legalább fogadják be.

Ahhoz, hogy a gyerek, kamasz felnőjön és reálisan lássa azt, akiért rajong, rengeteget kell beszélgetni vele, hogy különbséget tudjon tenni jó és rossz között. Sokat kell dicsérni, elismerni az érdemeit, hogy értékelje önmagát, büszke legyen magára, és ne legyen szüksége arra, hogy álomvilágot építsen, és felmagasztaljon sztárokat, celebeket, és olyanokkal azonosítsa magát, akik arra nem érdemesek.

Ennek ellenére azért még rajongani fog zenészekért, sztárokért, mert ez az életkori sajátossága. De nem mindegy, hogy kiért rajong, és az sem, hogy meddig. Ha van önbecsülése és értékítélete, akkor olyanért fog

rajongani, aki valamilyen értéket képvisel a világban, és nem csak gazdag és „menő”.

FEJLŐDŐ RAJONGÓK

Az angliai University of Leicester és a University of Coventry kutatása szerint a veszályek, a gátló folyamatok azoknál a serdülőknél léphetnek fel, illetve maradhatnak meg felnőttkorban, akik magányosnak érzik magukat a családjuk, barátaik körében, illetve a kapcsolatuk velük nem elég bensőséges, stabil, esetleg egyáltalán nincsenek is barátaik.

A beteges rajongó legfőbb jellemzője az a téves képzet, hogy az érzések kölcsönösök a sztár és közöttük. Előfordulhat olyan fázisa a rajongásnak, amelyben bizalmasának, igaz barátjának vagy szerelmesének tekinti a másikat, ekkor azonban már mindenképp szükséges szakembert bevonni.

A rajongás persze nem csak a kamaszok sajátja. Francisco Gil-White fejlődéslélektani pszichológus szerint az embernek biológiai hajlama van a sikeres egyedek felismerésére és a hízelgésre. Az ősi közösségektől fogva megfigyelhető az a jelenség, hogy a sikeres, erős, köztiszteltetben álló emberektől a többiek igyekeznek eltanulni az életstratégiájukat. Hasznos, ha példaképet választunk magunknak, és figyeljük őt. Mi teszi eredményessé, hogyan dolgozik, milyen a stílusa, milyen belső kvalitásai vannak? Ezután elkezdhetjük kipróbálni, megélni, gyakorolni a tulajdonságait. Az így kialakuló személyiségváltozásnak azonban nem szabad csupán külső jegyeken alapulnia: a fejlődés a kívánt külső jegyekhez szükséges belső erősségek kimunkálásával érhető el. Ilyen például az önértékelés növelése, amely az egészséges határozottság mellett a konfrontáció, a nemet mondás, az önérvényesítés kulcsa is.

Végkövetkeztetésképpen elmondhatjuk, hogy a rajongás foka, helyessége, mértéke teljes egészében tőlünk függ, a saját önismeretünkől és önbecsülésünkől. A rajongás lehet egészséges és mulandó, viszont lehet beteges és felnőttkorban is megmaradó állapot.

Egy évtizede Ombodon szolgál a „legJobb” lelkipásztor

„Amikor 2010 novemberében megérkezett Ombodra, a Szatmárnémeti közelében fekvő településre Jobb Domokos, sok emberben kérdések merültek fel: »Ez a hosszú hajú, pödört bajuszú, bőrcsizmás férfi mit fog tudni nekünk mondani az Istenről, vagy vajon hogy fog feltölteni minket hittel?« – Aztán felment a szószékre nagy magabiztossággal, és olyan prédikációt mondott, hogy a kételyek eltűntek” – gondolt vissza hálás szívvel az egy évtizeddel ezelőtti lelkészválasztásra Varga Ottó, az Ombodi Református Egyházközség gondnoka.

Az ombodi gyülekezet presbitériuma és ifjúsága meglepetésben részesítette Jobb Domokos lelkipásztort, aki tíz éve szolgálja Istent a közösségben.

Titokban zajlottak az előkészületek. „Nagyon igyekeztünk, mert nem igazán lehet meglepni a mi tiszteletes urunkat! Viszont nagyon szerettünk volna egy kicsi meglepetést szerezni, hogy megmutassuk és elmondhassuk neki: hálásak vagyunk, és köszönünk

neki mindent!” – mondta Varga Edina ifjú, aki az előkészületek izgalmairól, a szervezés titokban tartásának nehézségeiről is szólt. Volt, mikor otthon, volt, mikor a templomban próbáltak, míg a gyülekezeti házban presbitergyűlés volt.

A presbiterek és az ifjak is énekkel dicsőítették az Istent, és köszöntötték lelkipásztorukat, a többi között egy szinte életnagyságú képpel. A lelkipásztor megköszönte, és arra kérte az ünneplőket, hogy ne ő, hanem Isten legyen a lényeg továbbra is.

NEM HÁTRADÓLNI

Varga Ottó köszöntőbeszédében elmondta: „Jobb Domokos 2011. január 1-től meg is kezdte szolgálatát az ombodi gyülekezetben, és már az első presbitergyűlésen megkérdezett minket, hogy mit szeretnénk, mit tervezünk. Elkezdtük a közös munkát, s úgy látszott, jól működünk együtt. Ez annak is köszönhető, hogy a tiszteletes úr elmondta az elején: ne gyötörjük egymást kérdésekkel, úgyis lakva ismerjük meg az ember.

A tiszteletes úr talpraesettsége és kitartásának köszönhetően egyre több sikert értünk el: a gyülekezeti terem névadó istentisztelete, a ravatalozó alapkövetétele és felépítése, a parókia belső felújítása, központi fűtésének, nyílászáróinak és tetőjének cseréje; az orgona restaurálása; a templom külső és belső felújítása; a harangok villamosítása; a toronyóra megjavítása; a harangláb és a ravatalozó avatása, majd 2019-ben a turulszobor felavatása a templomunk mellett.

Ezeket az alkalmakat a tiszteletes úrnak mindig úgy sikerült megszervezni, hogy nevezetes személyek is tiszteletüket tegyék a gyülekezetünkben, például Csúry István püspök úr, Forró László egyházkerületi főjegyző, valamint Grezsa István külhoni magyarokért felelős államtitkár. Eközben a tiszteletes úr mindig biztatott minket: nem szabad hátradólni.

Mindig büszkék voltunk arra, hogy a környező gyülekezetek, és nem csak ők, folyamatosan utánozni próbálták minket: ha a lelkész készített egy padot az udvarra, már a

köztéren is olyanok jelentek meg. Kiderült, hogy lelkipásztorunk nemcsak a hitnevelésben van otthon, hanem bármilyen társasági tevékenységben is. Ha kellett, cilindert viselt, ha kellett, elhozta a kupát a debreceni Csillagpontról, ha kellett, séfsapkát csapott a fejébe, és 37 összeszokott profi böllércsapatot hagyva segítette az ombodiakat a dobogóra, az első helyet megszerezve.

De azt is meg kell említenünk, hogy egyik kedves presbitérének ravatala mellett egyedül énekelt egy számunkra ismeretlen ének. Ilyen és ehhez hasonló történetek gyakran előfordultak, hiszen tíz év nem kevés. És ezzel el is mondtam a mai nap lényegét.”

LELKÉSZ ÉS BARÁT

Az ifjak is megköszönték az évtizednyi fáradhatatlan szolgálatot: „Megszámlálhatatlan alkalommal tartottunk IKE-t, röplabdázunk, focizunk, íjászkodunk, filmet nézünk, és majdnem minden évben együtt néztük az augusztusi csillaghullást.

Sportnapot, teabált, szüreti bált szerveztünk, s szükség esetén még a tiszteletes úr is csatlakozott az ifjak előadásához, hogy senki ne maradjon pár nélkül... Táborokon, fesztiválokon, koncerteken, bibliaismereti és egyháztörténeti vetélkedőkön, sportnapokon vettünk részt, és még a tengerre is elutaztunk.

Létrehoztuk az Wmboth-Ombod nevű Facebook-oldalt, ezen minden hónapban közölünk egy rövidke képes ígét, hogy ezáltal is hirdessük az Úr szavát...

Köszönjük, hogy bármikor, bármit elmondhatunk, minden kérdésünkkel bizalommal fordulhatunk a tiszteletes úrhoz, mert amikor lelkészre van szükségünk, Isten szolgálaként térít minket a helyes útra, viszont olykor barátunkként és akár szülőként is helytáll” – mondta az ifjúság nevében Szabó Henrietta.

Az alkalom szeretetvendégséggel ért véget, olyan szeretetteljes hangulatban, amit ez elmúlt évtizedben bárki megtapasztalhatott, aki az ombodi református gyülekezetben járt. Isten áldja a közösséget és pásztorát!

Pályázati felhívás kántori állás betöltésére

A Nagybánya-újvárosi Református Egyházközség Presbitériuma pályázatot hirdet egy teljes munkaidős kántori állás betöltésére. A presbitérium elsősorban azokat a magyar református vallású énekvezéreket várja a megüresedett állás betöltésére, akik hűségesen, szeretettel és odaadással szolgálják, családjukkal együtt, református anyaszentegyházunkat. Akik a lelkipásztorral és a presbitériummal együtt szívesen vállalják a gyülekezetben folyó sokoldalú egyházzenei, egyházépítői munkát. A pályázathoz csatolandó iratok a következők: életrajz, kántorképesítői bizonyítvány vagy oklevél felsőfokú zenei végzettségről, szolgálati bizonyítvány.

A kántor szolgálata templomi énekvezetés, kórusvezetés és minden más szolgálat, ami az énekvezér munkaterületéhez tartozik.

A Nagybánya-újvárosi Református Egyházközség biztosítja a szolgálati éveknek megfelelő, az egyházi törvények által meghatározott teljes munkaidős fizetést, illetve a lakhatást. A pályázat a Nagybánya-újvárosi Egyházközség Lelkipásztori Hivatalához küldendő, a Parohia Reformátá Cartierul Nou Baia Mare, 430263 Baia Mare, B-dul Republicii Nr 9. Jud. Maramureş címre. Telefonszámok: hivatal: 0262/227-263, mobil: 0751/029-501.

Koronás üzenetek – könyvbemutató Csillagvároson

Vinczéné Pálfi Judit lelkész Koronás üzenetek című könyvének bemutatóját tartották január 24-én a nagyvárad-csillagvárosi református templomban. Igét hirdetett Csúry István püspök. A kötetet Visky István fugyivásárhelyi lelkipásztor ismertette. „Az ürességben megszólal a szó, hidat ver az emberek közé, és létrejön a láthatatlan közösség, vagyis az egyház valósága” – fogalmazott.

AZ IGE HORDOZÓI

Szószeri beszédében Csúry István püspök hangsúlyozta: örömmel tett eleget a meghívásnak. A felolvasott igeszakasz (Jn 15,10–11) alapján az egyházfő arra hívta fel a figyelmet: Isten szeretni akar bennünket, és nekünk meg kell látni azt, hogy az értékek itt vannak körülöttünk, és ezek akkor születnek, ha mi Krisztus-követők vagyunk. És ezek az értékek veszélyben lehetnek ugyan, de ennek van ellenszere – amit az ember az ő hite által az értékek megvédése érdekében meg fog tenni. Az az ember, aki meghallgatja az igét, befogadja a szívébe, és elindul vele, hogy bekopogjon a szomszédjához is, ahhoz, aki magára zárta az ajtót, vagy Istenről nem akar hallani, mert ateista. A gyakorló keresztény emberek – amilyenek nekünk is lennünk kell – fogják ugyanis a világot más irányba fordítani, mely utat Jézus Krisztus is kijelölt számukra, mert ott lesznek az öröm, a szeretet, a remény, az értékek, és mindazok, akik megmutatják nekünk, miként kell ezeket megvédeni, megtartani, sőt szaporítani.

Ezt követően Vinczéné Pálfi Judit felidézte 2020. március 15-ét, amikor Nagykárolyba hívták igét hirdetni.

INSPIRÁLÓ SOROMPÓ

Bár akkor még nem volt karantén, egyeztetve a püspökséggel és a kollégáival, végül úgy döntött, hogy inkább nem megy el, ezért ez a nap úgy maradt meg az emlékezetében, mintha egy sorompót fektettek volna a szolgálatára, az élete elé. Két napig gondolkodott azon, hogy minden be lesz ugyan zárva, de azért Isten szolgájának mégis tennie kellene valamit. És mivel Isten adja a kreativitás ajándékát is, hiszi, hogy tőle származott az a gondolat, hogy minden hajnalban a számítógép elé üljön, és vele kezdve a napot, megosszon rövid igei üzeneteket a Facebookon, abból kiindulva, hogy a pánik és félelem

közepette is pislákoló fényként mindig jelen van köztünk a kegyelmes Isten.

EGYSZERŰ REMÉNY

A kötetet bemutató Visky István fugyivásárhelyi lelkipásztor szerint, mint mindennek, ennek a könyvnek is helye van. A szó mindig elvégzi a munkáját, ugyanis ahol üresség van, ott valami titokzatos belső, isteni erő kezd működni, hogy az üresség megtöltségen.

„Judit hagyta, hogy ez a titokzatos belső erő beszipantsa őt, hogy szóval töltse be az ürességet” – fogalmazott. Hozzátette: a leírt áhítatok, meditációk nélkülöznek bármiféle liturgiai megfontolást, „paposságot” – és ez nagyon jó, mert amikor Isten megszólal és megszólít bennünket, akkor ő is mindig eltekint a formától, nem fecseg, egyszerűen csak szól, röviden, szépen, érthetően és pontosan.

Találó a könyv címe is, hiszen a korona a dicsőség jele, amit valami miatt most a vírus kisajátított magának és hordoz, Vinczéné Pálfi Juditnak köszönhetően azonban a korona a helyére került, Istenhez, az ő dicsőségére.

És még egy helyreállításnak vagyunk a szemtanúi, a borítón ugyanis megjelenik a szívárvány, mely a református keresztény hívő embereknek többet jelent, mint egy gyönyörű látványt: Istenünknek a pusztító vízzön után Noéval és minden élőlényvel, illetve a földdel kötött szövetségének látványos és látható pecsétjét jelképezi.

ERDON.RO, CIUCUR LOSONCZI ANTONIUS

Kereken tizedik kötet – Velünk az Isten

Megjelent a Szatmári Református Egyházmegye lelkipásztoraival által megírt áhítatoskönyv tizedik kötete.

Hála. Sokak számára ez az a szó, ami nagyon nehezen kimondható, főleg egy ilyen nehéz év után. Pedig a mi szívünket ez jellemezheti, a többi között azért is, mert ilyen időkben is megtartott a mi Istenünk... Hála. Az elmúlt tíz évtől. 2010 óta vagyok a Szatmári Református Egyházmegye sajtóreferense, s munkám első lépéseként a refszatmar.eu honlapot is elindítottam.

Mintegy 9000 bejegyzés született meg azóta, s ezek között a szinte naponta jelentkező *Velünk az Isten* áhítatosorozat is megtalálható, melynek áhítatai a *Bibliavásoló kalauz* szerinti napi igék alapján íródtak.

Köszönet a közreműködő lelkipásztoroknak, teológiai hallgatóknak. Immár tizedik alkalommal fogjuk egy csokorba azokat a gondolatébresztő, bátorító, vigasztaló, figyelmeztető írásokat, melyek, hiszem, az elkövet-

kező időkben sokak ajándékaul szolgálnak. Az áhítatoskönyv talán eljut betegágyhoz – az Áldott Orvos is legyen jelen! Talán ott lesz egy gyógyszerrel mellett – adjon vigaszt! Útelága-

zánál is kézben lehet – mutasson jó irányt! Teraszon, kertben, díványon, konyhában, csendes percekben – adjon erőt, örömet, bátorítást, békességet!

A Timóteushoz írott levelek igéi által megfogalmazott áhítatokban Pál apostol bölcsessége, tanítása iránymutató. A Jelenések könyve olykor érthetetlennek tűnő igéihez találjuk meg a kulcsokat! Lukács doktor evangéliuma által Urunk tanításai, csodái, gyógyításai érkezzenek meg az olvasóhoz! Mózes első és második könyve a kezdetekhez visz, ami nem visszaesés, hanem egy új lehetőség számunkra. Ruth hűsége legyen ragadós! Sámuel könyvei pedig a valaha élt legnagyobb emberkirály, Dávid tetteit állítsák mérceként életünkbe. Tízéves honlapunk, tizedik áhítatoskönyvünk is üzenje, hogy életünk nullája elé mindig tegyük az első helyre a mi egyetlen Istenünket, s akkor a legnagyobb osztályzattal vizsgálhatunk naponta. Legyen meg a 10-esünk!

RÁCZ ERVIN LAJOS

Milyen hatással van a világvjárvány a keresztyén hitre?

Igen, jogos a kérdés: hogyan lehet mérni a hitet, mihez viszonyítva minősítjük erősödőnek, változatlanak vagy gyengülőnek? Kétféle mérőeszköz lehetséges. Az egyik az objektív, bibliai, jakabi mértékegység, a hit és a cselekedetek összefüggésében. Ezt olvassuk az apostolnál: „A hit is, ha cselekedetei nincsenek, megholt ő magában. De mondhatja valaki: Néked hited van, nekem pedig cselekedeteim vannak. Mutasd meg nekem a te hitedet a te cselekedeteidből, és én meg fogom neked mutatni az én cselekedeteimből az én hitemet” Jak 2,17–18.

Bár ennek a mérésnek az eredményéről nem szoktunk felmérést, grafikon és statisztikát készíteni. Elég az Isten iránti hála és köszönet megfogalmazása. A másik módszer az, amivel a Pew Research Center nevű, statisztikai, vallásszociológiai mérésekkel is foglalkozó intézet dolgozik: telefoninterjúk alapján, a megkérdezettekre bízva a mérleget, összehasonlítást, az egyéni megítélés alapján méri a hit állapotát. A megkérdezett saját status ante, korábbi és status praesens, jelenlegi hitbeli értékelésére hagyatkozva. Kétségtelen, ez szubjektív adatgyűjtés, de mindenki képes megítélni saját állapotát, azt, hogy hite most éppen csak pislákol, vagy nagy lánggal ég, esetleg egyenletes (takaréklángon) működik. Tehát hogy erősödött, gyengült, vagy stagnál. Ez a biográfiai önminősítés.

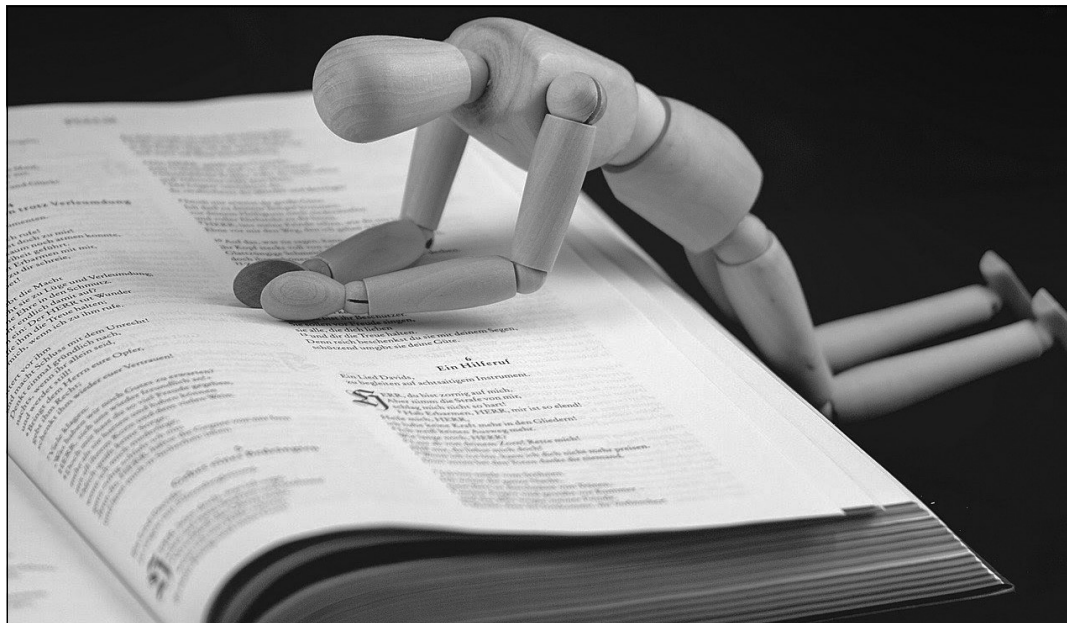
HOGYAN KÉSZÜLT A FELMÉRÉS?

Ez az elemzés a hit és a családi kapcsolatok összefüggésében vizsgálta a Covid-19-járvány hatását az egész világon. A 2020 őszi lezárult kutatás a 14 országból beérkezett válaszok elemzésére épül.

A jelentés adatai reprezentatív telefonos felmérésekből származnak 2020. június 10-től augusztus 3-ig. 14 276 felnőttet kérdeztek meg telefonon ezekben az országokban: Egyesült Államok, Kanada, Belgium, Dánia, Franciaország, Németország, Olaszország, Hollandia, Spanyolország, Svédország, az Egyesült Királyság, Ausztrália, Japán és Dél-Korea.

A személyes interjúk a koronavírus miatt nem voltak lehetségesek, ezért a tanulmány csak azokat az országokat tartalmazza, ahol országosan reprezentatív telefonos felmérések voltak végezhetőek. 14 000 ember felmérése szerint a világvjárvány a (vallásos) hitet erősítette az Egyesült Államokban, Spanyolországban és Olaszországban, míg Dél-Koreában sokan elvesztették hitüket, illetve meggyengült a hitük a járvány okozta halálozás és sokféle szenvedés láttán.

Teljes örömmel tartásatok, testvéreim, amikor különféle kísértésekbe estek, tudván

hogy hitetek próbája állhatatosságot eredményez – olvassuk ugyancsak Jakab apostol levelének elején (Jak 1,2–3). Jakabnak, Jézus testvérének még csak halvány gondolatában sem volt a lehetséges globális járvány, amikor ezeket írta „a nemzetek között szétszórt 12 törzsnek”. Bár a kijárási korlátozások révén a koronavírus világszerte bezárta a legtöbb egyház ajtaját, a több mint 14 000 ember körében végzett globális felmérés mégis azt mutatta, hogy kevesen veszítették el hitüket, sőt éppen megerősödött a hitük a pandémia időszakában.

„A megkérdezett 14 országból 11-ben magasabb azok aránya, akik hitükben megerősödtek, mint azoké, akik szerint gyengült – jegyezték meg Pew-kutatók. – Általában az is megfigyelhető, hogy a fejlett országokban az emberek nem érzékelnek jelentős változást saját hitükben a világvjárvány következtében.”

HOGYAN VÁLTOZOTT MEG A HIT A COVID-19 HATÁSÁRA 14 ORSZÁGBAN?

Az amerikaiak háromszor nagyobb mértékben jelezték hitük megerősödését a járvány miatt vagy alatt: 28 százalékban voltak ilyenek, szemben a globálisan mért 10 százalékkal. Következtek a spanyolok (16%) és az olaszok (15%), akiket a koronavírus 2020. évi tavaszi, sok halálos áldozatot követelő kitörése során a járvány a legsúlyosabban érintett. Körülbelül 10 kanadai, francia, ausztrál, brit, koreai és belga állítás is ezt erősíti meg.

Eközben a dél-koreaiak háromszor nagyobb mértékben tapasztalták, s ezt ki is fejezték az interjúkban, hogy hitük gyengült a világvjárvány miatt: 9 százalékánál volt így, szemben a globális átlag 3 százalékkal. Kö-

vetkeztek a spanyolok (5%), majd „holtverseny” következett az amerikaiak, a britek, a belgák és a hollandok között (4%). Azonban ez csak azon válaszadók körében volt megállapítható, akik szerint a hit a status antében, korábban is „nagyon fontos” volt életükben.

Az erős hit csak edződik a próbákban. Bár más vonatkozásban szólalt meg Márk evangélista igéje eredetileg, ebben a vonatkozásban is él igazsága: Mert akinek van, annak adatik, és akinek nincs, attól az is elvételik, amiye van (Mk 4,25).

Ebbe a kategóriába beletartozott a hű és erős hitű spanyolok 49, az amerikaiak 45, az olaszok 44 és a kanadaiak 40 százaléka. A globális mértéke az erős hitnek 33 százalék volt. Ismét Dél-Korea számolt be leginkább a hit elvesztéséről. Azoknál a koreaiaknál, akik szerint a vallás, a hit „nagyon fontos” volt életükben, 14 százalékánál mutatkozott a hit gyengülése – ez körülbelül háromszorosa a globális mértéknek, ami 5 százalék. Őket követték a franciák (8%), a britek (7%), majd „holtverseny” alakult ki a spanyolok, a hollandok és a svédek között (5%) a pandémia okozta hit gyengülése tekintetében.

A NŐK VEZETNEK A HIT „NAGYON FONTOS RÉSE AZ ÉLETEMNEK” ÁLLÍTÁSBAN

A Pew nem talált szignifikáns különbséget a férfiak és a nők között hitük tekintetében a világvjárvány hónapjai alatt. De „két kivételes eset” mégiscsak volt: Olaszország és Dél-Korea. Olaszországban a nők 20 százaléka szerint a hit megerősödött, szemben a férfiak csupán 10 százalékaival. Dél-Koreában a nők 13 százaléka szerint hitük megerősödött, a férfiaknak csak 8 százaléka vallotta ezt.

Minden megpróbáltatás egy esély a fejlődésre és az újrakezdésre

Tavaly saját bőrömön tapasztaltam meg több alkalommal is, mily igaz Pál apostol minden egyes szava a szeretetről: „Hit, remény, szeretet, de köztük a legnagyobb a szeretet.”

Ha van szeretet, minden nehézségre létezik megoldás, minden megpróbáltatás egy esély a fejlődésre és az újrakezdésre!

2020. NOVEMBER 16., HÉTFŐ

Kavargó érzésekkel telt nap volt ez egész családom számára. Több nap óta halasztgattam bizonyos nagyváradi teendőim elvégzését. Úgy akartam indítani a hetet, hogy máris kipipálom mindazt, amit a múlt hét folyamán talán csak kényelemből a nem sürgős kategóriába helyeztem.

A reggeli órákban elindultam otthonról. Azon voltam, hogy minél hamarabb végezzek teendőimmel, üzeneteimet csak dél körül néztem meg. Óriási meglepetésemre egy kép sem várt rám kutyusunkról. Hitetlenkedtem egy kicsit, mivel ez nem jellemző anyura. Ha épp nem vagyunk otthon testvéremmel, természetes a napi két-három beszámoló a mi majd hároméves belga juhászunkról, aki négy lábú létere mégis családtag.

Ez nagyon nem stimmel, és annak ellenére, hogy nem szeretem a rosszat előtérbe engedni, ilyenkor mindig aggódni kezdek. Gondolkodás nélkül tárcsázom anyu számát. Kicsörög, de csak a hangposta robotja szól bele. Tárcsázom az otthoni számot. Mindhiába. Ez már aggasztó.

Érzem, történt valami, ilyenkor egy perc egy örökkévalóság. Hiába hívom újra ezt is, azt is, nincs válasz. Ekkor jön a mentő ötlet. Felhívom egyik jó barátom, megkérem, hogy

szóljon a szüleimnek. A hangja nyugodt, mikor beszélünk, így én is megnyugodok. Szüleim jól vannak. Néhány perc, és újra hívom otthoni számunkat. Apu válaszol. Mikor megkérdezem, mi történt, hogy semmi jel anyutól, jön a válasz, mely szó szerint sokkol:

– Anyudat megharapta a kutya, volt Élesden, mivel a karján lévő seb túl nagy, és össze kellett varrni.

– Istenem! Mi történt? Ez nem Leonra vall.
– Rálépett...

A beszélgetés további része szürke homályba vész, már nem igazán fogtam fel a dolgokat, csak az volt a fejemben: hogyan történhetett ez meg??? Anyunak fájdalmat okozott az a kutyus, akit testvérem és én vitünk a családi házhoz, akit úgy gondoz távollétünkben, mintha rólunk lenne szó, akiről azt hittük, hogy most már egy okos, fegyelmezett kutyus... Istenem, igaz, csak közvetett módon, de én, mi is hozzájárultunk anyu mostani fájdalmához!? Veszélybe sodortuk... Nem tudtam sokat a történetekről, a fejemben mégis igazi regények játszódtak le, míg végre hazaértem.

Annak ellenére, hogy tudtam, felzaklatom testvéremet is a hírral, aki aznap szintén nem volt otthon, önzómód felhívtam. Reméltem, hogy megnyugtat.

Nem így történt! Őt is maximálisan feldúlta lelkileg a hír, főleg azért, mivel családkból ő az első számú gazdi Leon számára. Annak ellenére, hogy én többet vagyok vele, mégis érezni: Leon őt választotta ki. Mindannyiunkat tisztel, szeret, de őt másként. Tisztel? Szeret?!!!!... És most megharapta egyik gazdáját!!!!

Talán első alkalommal történt életemben, hogy a testvérem nem megnyugtatott, hanem sokkal jobban feldúlt... Aggodalmában, dühében azt mondta, hogy hazaérkezése után tesz róla, hogy Leon ne okozzon több problémát szüleinknek. Ekkor fagytam le még jobban és ijedtem meg igazán, mert tudom, hogy ő nem beszél csak úgy, hanem cselekszik is.

Csak annyit tudtam neki mondani: ezt még átbeszéljük. Eddig is négy gazdája volt

kutyusunknak, ezután is!!! Előbb nyugodjunk meg, lássunk tisztán. Ha valójában Leon elkattant és veszélyes szüleinkre, akkor találunk másféle megoldást.

OTTHON

A hír és hazaérkezésem között nagyjából két óra telt el. Fejemben gondolatok milliói cikáztak. Az első döbbenet akkor ért, mikor hazaérve ugyanazt a kutyust láttam magam előtt, mint akit otthon hagytam reggel, pedig gondolataimban átalakult egy igazi vérebbé. Már az is megfordult a fejemben, hogy biztosan félni fogok tőle. Istenem, ha én félek, akkor mekkora félelem alakulhatott ki anyuban?

A második döbbenet: anyu félelem nélkül közelít hozzánk, közelít Leonhoz. Alsó karja teljesen bekötözve, biztosan fáj neki, de próbálja leplezni, és engem nyugtat:

– Ne aggódjatok! Ne okoljátok Leont, mivel én voltam a hibás, figyelmetlenségemben ráléptem, szinte ráestem. Nem láttam, hogy a hátam mögött van.

KÖSZÖNET ÉRTE

Többnapos kálvária következett számunkra. Hagytam eluralkodni félelmeimet, bizalom helyett kétségek lepték el a lelkem. A rengeteg kérdés közül csak kettőre tudtam biztosan a választ:

Sosem hagynánk szüleinket veszélyben, félelemben élni.

Sosem írok alá olyan papírt, mely tőlünk elvenné Leont!!!

Mi egy család vagyunk, ha lehetséges, együtt keresünk megoldást. Oly megoldást, mely mindenki számára jó. Nagyon fontos számunkra ez a kutya. Amennyire mi ragaszkodunk hozzá, épp úgy ragaszkodik ő is hozzánk. Testvérem és én, ha nehezen is, de valószínűleg feldolgoznánk az elvesztését. De anyu esetében, aki egy 60 fölötti falusi nyugdíjas, ez már kérdés... Néhány nap kellett, hogy tisztán lássunk, néhány nap kellett, hogy lássam, mily óriás, mily bátor a mi Anyunk!

Az ő szemében semmi félelmet nem lehetett látni. A harapás utáni három napon én adtam Leonnak enni, az udvaron nem játszott vele senki. Így utólag azt mondom, Anyunak volt a legnagyobb büntetés, hogy három napig nem szeretgethette a kutyáját. Ezúton is szeretném még egyszer megköszönni Anyunknak, hogy újra bebizonyította: a valódi szeretet soha el nem múlik, nem ismer félelmet, hanem jóságos.

HALÁSZ ANDREA

Házigondozói szolgálat

A Diakónia Keresztyén Alapítvány Nagyvárad Fiókjának házi idősgondozó szolgálata tavaly több mint 80 időst látott el. Nyolc szakképzett házi idősgondozó napi vagy heti rendszeres látogatások során különböző szolgáltatásokkal tette könnyebbé, elviselhetővé az arra rászoruló idősek, betegek számára a mindennapokat.

Nagyon hálásak vagyunk a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt.-nek, ugyanis ebben a nagyon fontos szolgáltatásban mellénk állt, és Diakónia Keresztyén Alapítvány négy idősgondozójának bérét fedezte.

Márciusban, a világjárvány okozta veszteség következtében, még inkább megnőtt az igény a szolgáltatásainkra. Idősgondozóinknak pedig egyre több időbe telt eleget tenni a kéréseknek, megnövekedett a bevásárlás, az orvosi vények, valamint a gyógyszerek kiváltására fordított idő. A BGA által nyújtott támogatás biztonságot nyújtott alapítványunknak: amikor sok ember elvesztette a munkáját, idősgondozóink végezheték szolgálatukat. Saját családjaiknak és időseinknek is lelki nyugalmat tudtak becsempészni a bizonytalan mindennapokba.

Meglévő szolgáltatásainkat 2020 folyamán, a veszteség alatt, meleg ebéd kihor-

dásával is bővíteni tudtuk. E program során több mint 700 ebéddel enyhítettük idős beteg emberek szükségét.

HÁLÁS NÖVEKEDÉS

Ellátott időseink nagy többsége magyar közösségünk egykor aktív tagja, közülük sokan azon munkálkodtak egy, két vagy három évtizeddel ezelőtt, hogy a magyar közösséget építsék, oktassák, műveljék. Nekik köszönhetően vannak még magyar iskoláink, színházaink. Róluk gondoskodni keresztyéni kötelességünk, példát adva ezzel a következő nemzedékeknek.

A BGA támogatásának köszönhetően a Diakónia Keresztyén Alapítvány új bútorokkal rendezhette be székhelyét. Az ellátáshoz szükséges eszközöket, felszereléseket így higiénikus körülmények között tárolhatjuk. Az újonnan felszerelt iroda jobb, megfelelőbb körülményeket teremtett az adminisztratív munkának, és az egyre növekvő mennyiségű dokumentumok tárolására is alkalmas.

A támogatásból sikerült egy tárgyalótermet is berendezni, s ez lehetővé teszi, hogy a jövőben más szolgáltatásokkal is bővíteni tudjuk az alapítvány tevékenységeit – pl. támogató csoportok létrehozása –, továbbá lehetőséget nyújt a munkatársak továbbképzésére.

Mindent összevetve elmondhatjuk, hogy a támogatás a legjobb időben érkezett, hiszen azt, amit az előző években végeztünk, idén, amikor a szükség még nagyobb hiányokat okozott az idősek életében, mi fáradhatatlanul és akadálymentesen folytathattuk. Legyen áldott ezért az Úr, és legyen hála és köszönet a jókedvű támogatóknak!

KREK

Nyugdíjintézeti közlemény

A Romániai Református Egyház Nyugdíjintézete ezúton közli tagjaival, hogy a Vezetőbizottság 4-2021. számú határozata értelmében a nyugdíjpont értéke 1445 lejről 1520 lejre emelkedik 2021. február 1-i hatállyal, annak ellenére is, hogy az Állami Nyug-

díjpénztár elhalasztotta a nyugdíjemelést. Nyugdíjintézetünk a jövőben is arra törekszik, hogy nyugdíjas tagjaink életminőségén javítani tudjon.

A Vezetőbizottság nevében,

TÁRKÁNYI MÁRTON IGAZGATÓ

Közlemény – oltási kampány

A Királyhágómelléki Református Egyházkerület Elnöksége, illetve az Esperesek Kollégiuma teljes felelősséggel támogatja a világjárvány legyőzésére szolgáló oltási kampányt.

Ugyanakkor szorgalmazzuk a romániai egészségügyi rendszer megerősítését, és felhívjuk az illetékesek figyelmét az emberi gondatlanságból eredő visszasságokra a kórházakban. Elfogadhatatlannak tartjuk a so-

rozatos kórháztüzeket, és együttérzéssel fordulunk a koronavírus áldozataihoz, valamint a járvány miatt nem kezelt krónikus betegségek áldozataihoz és gyászoló családjukhoz.

Minden élet számít!

Nagyvárad, 2021. február 3.

A KIRÁLYHÁGÓMELLÉKI REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET
ELNÖKSÉGE ÉS AZ ESPERESEK KOLLÉGIUMA

„Mert meg vagyok
győződve, hogy sem halál,
sem élet, sem angyalok,
sem fejedelemségek,
sem jelenvalók, sem
eljövendők, sem
hatalmasságok,
sem magasság, sem
mélység, sem semmi
más teremtmény nem
szakíthat el minket
Isten szeretetétől, amely
Jézus Krisztusban, a mi
Urunkban van.”
Róm 8,38–39

A kegyelmes és életet munkáló
Isten vigasztalását kérve fejezzük
ki együttérzésünket Rácz Ervin
Lajos munkatársunknak hitvestársa
elvesztése miatti gyászában. Érezze
és tapasztalja meg a gyászoló család
Isten könnyeket letörölő jóságát.

A Harangszó szerkesztősége

KÖZLEMÉNY

Kisebbségek jogai

A Királyhágómelléki Református Egyházkerület Elnöksége, illetve az Esperesek Kollégiuma megdöbbenve vette tudomásul, hogy az úgynevezett Minority Safe Packet, az őshonos kisebbségek jogait biztosítani hivatott kezdeményezést az Európai Unió illetékes testületei egyszerűen félresöpörték. Abszurd az a kettős mérce, amellyel az őshonos etnikai kisebbségeket figyelmen kívül hagyják, míg a kisebbség szerepében tetszelgő káros peremcsoportok jogait erőltetik és propagálják.

Ezért üdvözljük a Székely Nemzeti Tanács (SZNT) kezdeményezését, amely a nemzeti régiók megmaradását és fejlődését tűzte ki célul. Köszönettel tartozunk Pesty László újságírónak, akinek vezetésével az irdala.hu mozgalom a támogató aláírások gyűjtésével teljesítette és túlbiztosította a kezdeményezést.

Kérjük az SZNT indítványának mielőbbi napirendre tűzését és tárgyalását, mintegy részbeni kárpótlásaként a Minority Safe Pack elutasításának.

Nagyvárad, 2021. február 3.

A KIRÁLYHÁGÓMELLÉKI REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET
ELNÖKSÉGE ÉS AZ ESPERESEK KOLLÉGIUMA

„Előmbe jön az én kegyelmes Istenem” zsoltt 59,11

Számtalanszor megkérdezték már tőlem, hogy vagyok. Számtalanszor válaszoltam úgy: köszönöm szépen, sokkal jobban, mint ahogy megérdemlem. Hitben gondolkodók rendre vették a lapot, hiszen lássuk be, ennyit se érdemlünk; mások (kevesebben): ó, hát hogyan érdemelné, Bandi bácsi jó ember... Lorántffy diákom is így értékelt üdvösségre esélyesnek, mire azt válaszoltam: kiváló tűzifa lesz belőlem a pokolban. Jaj, Bandi bácsi mindenből humort csinál.

Megkérdezték, hogyan értékelném a negyvenéves lelkesi életutamat, mondjuk, egy 1-től 10-ig terjedő skálán. Rávágtam: 11-gyel! Ahhoz képest, hogy..., mert minden viszonylagos...

Drága anyánk emlékeztetett sokkal később, hogy az első hat-hét évemben súlyos tüdőbeteg voltam. Halvány emlékeim maradtak csupán a gyakori lószekeres utazásról a szilágysomlyói kórházba és haza. Sok-sok penicillint kaptam, állítólag annak köszönhető az életem.

Pár évvel később anyám mosdatott, öltöztetett, s minden tiltakozásom ellenére vitt, hogy megmutasson a szülőfalumba érkező somlyói doktor bácsinak, aki elől igyekeztem elbújni. A doktor bácsi felismerte rögtön jó anyámat, s a rövid hogy vagytok, Ilonka drága után megkérdezte mosolygós anyámat: hát eltemettétek a kisfiút? Dehogy, itt van a hátam mögött. Nahát, létezik? – ez csoda!

Éltre rendelt Isten, és méltóztatott arra is, hogy a beteges falusi gyerekből pap legyen. Akkoriban ez nagy dolog volt a félreeső zsákfaluban. Nem tudhatták azonban, hogy a másodéves teológust berendeli a Securitate, s a sunyi szemű őrnagy, előbb dicsérgetve, sikeres karriert felvázolva, megtagadás esetén életre kihatóan megfenyegetve, egy huncut húzással megíratja a kötelezvényt, amit egy hét múlva valami máig érthetetlen bátorsággal, konoksággal megtagadtam. S még hányszor emlékeztettek, hogy itt vannak, látnak, tudnak mindent. De Valaki mindig jött előmbe...

Akkor is, amikor feleséget rendelt, akiről egy hírheft pártszolga felesége mondta: az nem is papné, az egy angyal. Nem tévedett, már 45 éve angyalom.

Akkor is, amikor egy „kollegiális” névtelen feljelentés nyomán, ami később a kezembe is került, Papp László püspök valóságos hajtvadászatot indított ellenem, s csak az égi kegyelem védett meg a palástvesztéstől. Egykori titkárnőnk epésen megjegyezte: Te

rendben vagy, piros borítékok van (egyhávi kölcsöntörlesztés), feketelistán vagy, már csak a skarlát betű hiányzik a melleddről.

CSODÁS ÁLMOK SZÁRNYÁN

A gyötrelmesen nehéz helyzet közepette jött ismét előmbe az Isten. Álmomban nagy magasságból zuhantam lefelé, körülöttem gyönyörű kék volt az ég, alattam gyönyörű zöld volt a rét, de én tudtam, ha oda lezuhanok, szétpukkanok, mint egy kutya. A távolból valami közeledett felém, előbb madárnak véltem, de egyre tisztábban láttam a közeledő hatalmas kezet, melyet megfogva csendesen ereszkedtem a föld felé. Hangot is hallottam: Ne félj, mert veled vagyok! Beteljesült az ige: Meg nem ütöd lábadat a kőbe. Mondanom se kell, többé nem tudtam félni se püspöktől, se szekutól.

Álmomban találkoztam korán meghalt Pali nagybátyámmal, ki fehér lovak által húzott hintó bakján ülve fogadott. Döbbszemtem kérdeztem: hol járunk itt? Mert minden gyönyörű volt. Hát nem tudod, hát te vagy a pap? Ez itt az Isten országa! És a lábad nem fáj? Nem, mióta a gazda meggyógyította, soha nem fáj. De ki a te gazdád? Hát ezt se tudod, hát az Úr Jézus! A közelben szőlősorok között megtaláltam Mamát is, anyai nagyanyánkat. Már nem volt görbe a háta, mint földiségében, és ragyogott az arca, szelíden mosolygott.

Szerettem volna enni a batyujából, gyerekkori kedvesség volt a madárlátta kenyér, de mama nem engedte. Ma sem értem, miért? A kék ég és a zöld szőlőtáblák viszont most is a végtelenséget sugallták.

Egyik esztendőben nagyobb építkezés volt a gyülekezetünkben. Akkoriban Kalendáriumot szerkesztettem, keveset ültem otthon, a mesterek minden anyagot vittek hitelbe az üzletből. Csak évvárakor döbbszemtem

rá többezres hiányomra, amire derék híveink csak egyet szoktak gondolni: ellopta. Ezt be se merem jelenteni a templomban.

Rengeteg rágódás közepette éjjeli álmomban beleestem Várad-Ősiben a Körösbe. Februári havas-jeges vízben evickéltem kifelé, szemben az árral, s csodálkoztam, hogy nem hideg a víz. A meredek parton közel méteres hóban próbáltam kijutni, s csodálkoztam, milyen könnyen sikerül. Erre ébredtem fel. Reggel megnéztem a napi igét, láss csodat: És most, óh Jákób, így szól az Úr, a te Teremtőd...: Ne félj, mert megváltottalak, neveden hívtalak, enyém vagy!

Mikor vízen mégy át, én veled vagyok, és ha folyókon, azok el nem borítanak... Ézs 43,1–2 Hát ez sok egy napra, mit jelenthet?

Aznap találkoztam a sikeres gazdálkodó barátunkkal, aki a gyülekezet földjeit is bérelte. Megkérdezte, hogy vagyok. Elpanaszoltam adósságomat, mire ő: Hát ez is gond? Átszólta a könyvelőjének, kért egy támogatási (szponzorálási) nyomtatványt. Mennyi is pontosan az a hiány? Töltse ki a lapot és írja be az összeget... Kimásztam a bajból, s milyen könnyedén. Egy csodás álmom, egy csodás ige, egy ember által jött előmbe az én kegyelmes Istenem.

Lelkesi életem elején egy Isten-élményről olvasott tanulmány ragadott meg erősen. Nem gondoltam volna azonban, hogy a fenti módon lesz nekem is részem benne. Ezekhez képest a magam érdemeit csak 5-re tenném a skálán. A 11-es Őt illeti.

ALÁZATOS KÖZBENJÁRÁS

Nyugdíjasként már csak törleszteni próbálok. Magam tákolta kerti padommal szemben áll a magam ácsolta nyírfa kereszt (oltár) és naponkénti mély hálám mellett már mondhatom, számtalan betegért, válságba került testvérekért, egykori diákjaimért, szüntelenül imádkozom. Ahogy mondani szoktam, már egész listám van, akikért így közbenjárok.

Csendben, mikor még a vakond által a lábam előtt megmozdított föld hangját is meghallom, beszélgetek Istenemmel a kert hajnali és esti csendjében. Hasonló hitélményhez és tapasztaláshoz ajánlom minden kereső testvérnek: „Ne hagyd abba ennek a törvénykönyvnek az olvasását, hanem tanulmányozd éjjel-nappal, őrizd meg, és tartsd meg mindazt, ami ebben meg van írva. Akkor sikerrel jársz utadon, és boldogulsz.” Józs 1,8.

Lorántffy Egyházi Központ

A Királyhágómelléki Református Egyházkerület a Lorántffy Zsuzsanna Református Gimnázium szomszédságában immár több mint két évtizede működteti a nagyváradi magyarság szolgálatára azt a szociális konyhát, amely hátrányos helyzetű gyermekeknek ingyen, sokaknak pedig kedvezményesen adja a napi meleg ételt.

A konyha áldásos szolgálatára a gimnázium bentlakásában élő diákok, az egyházkerület bölcsődéjébe járó apróságok, a szociális napközi programjában részt vevők és a meleg ebédet erről a konyháról kapó idősök is hálaadással tekintenek. Elmondhatjuk, hogy a legtöbbször által csak LEK-ként (Lorántffy Egyházi Központ) ismert és emlegetett református szolgálat nélkülözhetetlen feladatot lát el.

A LEK ÉTKEZDÉJE

Az elmúlt néhány esztendőben látni lehetett, hogy a megnövekedett igények, valamint a konyhában használt eszközök elavult állapota egyre nehezebbé és embert próbálóbbá teszi a napi feladatok ellátását, ami elsősorban azzal lenne orvosolható, ha egy teljes körű eszköz- és gépezetcsere valósulhatna meg.

A Magyarország Kormánya és a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. által rendelkezésünkre bocsátott támogatásnak köszönhetően sikerült megteremteni annak a lehetőségét, hogy költség- és időhatékonyan, illetve megfelelő minőségben tudjunk gondoskodni a megnevezett csoportok étkeztetéséről, és egy még szélesebb körre is kiterjeszthessük szociális programunkat. Korszerű főzőüstöt, professzionális gáztűzhelyt, krómozott munkasztalokat, szekrényeket, lábasokat, eszközöket szereztünk be, s ezek teljes mértékben kiküszöbölték a napi feladatok elvégzésének eddigi nehézségeit. Így valóban esély nyílt arra, hogy a LEK egy új utat kezdhesen.

Hálaadással tartozunk a támogatók bizalmáért és az Isten gondviselő szeretetéért, hiszen olyan munkát végezhetünk el, ami az elkövetkező években mindannyiunk szolgálatát teszi még gyümölcsözőbbé.

KREK

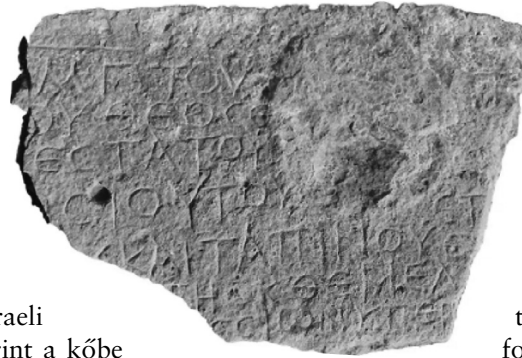
Ósi áldás szövegére bukkantak

A lelet az 5. századból származik, és sokat elárul Észak-Izrael korai keresztény hagyományairól.

Egy 1500 éves keresztény áldásra bukkantak – számol be a Live Science honlap. Az Izraeli Régészeti Hatóság szerint a kőbe vésett, görög nyelvű felirat a „Krisztus, Mária szülötte” sorral kezdődik.

A töredék egykor egy templom bejáratának felső részéhez, úgynevezett homlok-kövéhez tartozott. A leletet az észak-izraeli Jezréel-völgyben fekvő et-Taijibánál találták meg, a település egykor keresztény falu volt. Maga a templom az 5. század végéről származik, tehát a bizánci korban épülhetett. Az épületben geometriai elrendezésű mozaikpadlót is feltártak, a vésett követ utóbb egy másik építkezésen használták fel.

Leah Di-Segni, a jeruzsálemi Héber Egyetem kutatója szerint az áldást valószínűleg a templom felszentelésére készítették. A szöveg

alapján az építményt feltételezhetően Theodosius püspök és egy Tamás nevű férfi emelte, és a belépőket arra kérték, hogy imádkozzanak értük.

A korszakban a „Krisztus, Mária szülötte” gyakori kezdés volt, a fordulatról azt tarthatták, hogy megóvja az olvasót a rossz szellemektől.

Di-Segni szerint a felirat védelmet adott az épületbe lépőknek. A szakértő úgy gondolja, a szöveg megerősíti azt az elképzelést, hogy egy templomot, és nem egy kolostort fedeztek fel, hiszen a monostorokra a hasonló üdvözlés nem volt jellemző.

Theodosius az egyik legelső püspök volt, aki érsekként egy nagyobb régiót vezetett, Bét-Seán térségét. Az érsekség et-Taijibát is magában foglalta. A templom azonosítása segíthet jobban megérteni a környék korai keresztény történetét.

NG.24.HU

Fricska – A másik fele

Volt egy fiatalember, aki egy supermarket zöldségosztályán dolgozott. Az első munkanapján odament hozzá egy hölgy, aki egy fél fej salátát akart venni. A fiatalember megpróbálta erről lebeszélni, de a hölgy ragaszkodott az elképzeléséhez. Végül az eladó azt mondta neki: „Beszélnem kell a főnökömmel.” Elindult az áruház végébe, de nem vette

észre, hogy a nő követi. Amikor megtalálta a boltvezetőt, így szólt hozzá: „Egy bolond öregasszony egy fél fej salátát akar venni. Mit mondjak neki?” A boltvezető döbbszintű arc kifejezését látva a fiú megfordult, meglátta a vevőt, hirtelen összeszedte magát, és a legkedvesebb hangján így folytatta: „Ez a kedves hölgy pedig megvenné a másik felét.”

HARANGSZÓ

A Királyhágómelléki Református Egyházkerület gyülekezeti lapja
ISSN 1221-0323

www.facebook.com/harangszo

Felelős szerkesztő: Ghittea-Szabó József Levente. Hírszerkesztő: Tokár Sándor. Tördelőszerkesztő: Petrikó Ildikó.

Korrektor: Megyesi Antónia. Szerkesztőbizottság: Dr. Békefy Lajos, Erdei-Árva István Béla, Fábián Tibor, Tokár Sándor, Törös Beáta, Wagner Erik. Szerkesztőségünk postacíme: BH-410202 Nagyvárad, Sulyok István u. 9. sz. Tel.: 0765-926002, 0259-435386. E-mail: harangszo.ujtag@gmail.com Honlap: www.krek.ro, www.facebook.com/harangszo, www.harangszoujsag.wordpress.com. Készült a Királyhágómelléki Református Egyházkerület Szent István Kertész Ábrahám Nyomdájában. Felelős vezető: Wagner Erik. A lap terjesztése a lelkes hivatalkon keresztül történik. A szerkesztőség fenntartja magának a jogot, hogy a beérkező írásokat rövidített és szerkesztett formában közölje. Meg nem rendelt kéziratokat nem őrzünk meg és nem küldünk vissza.